

EESTI FINANTSTEENUSTE TURG
seisuga 31.12.2012

Käesoleva Finantsinspeksiooni poolt koostatud analüüsi eesmärgiks on anda ülevaade Eesti finantsteenuste turu ja turuosade kohta. Kuigi Finantsinspeksioon teeb kõik endast oleneva, et käesolevas analüüsis sisalduv informatsioon oleks õige ja täpne, ei eelda ega võta Finantsinspeksioon kohustust tulevikus igakordselt informeerida analüüsis toodud faktiliste asjaolude muutumisest ning selliste muudatuste võimalikust mõjust. Finantsinspeksioon ei vastuta kahju eest ega võta kohustusi, mis tulenevad või on seotud käesoleva analüüsi ja/või selles esitatud informatsiooni kasutamisega.

Sisukord

1. Finantsteenuste üldised arengud	3
2. Erasisikutest klientide jaotus teenuste lõikes	5
3. Elukindlustus	6
3.1. Elukindlustusmaaklerid	10
4. Kahjukindlustus	12
4.1. Kahjukindlustusmaaklerid	15
5. Investeeringis- ja pensionifondid	17
6. Portfellivalitsemise teenus	23
7. Makseteenused	27
8. Laenud	28
9. Hoiustamine	32

I. Finantsteenuste üldised arengud

Eesti finantsteenuste turg oli 2012. aastal suhteliselt stabiilne: kuigi enamike finantsteenuste maht kasvas, nende tarbijate arv vähenes.

Hoiuste koondmaht kasvas 2012. aastal 9%, sh nõudmiseni ja üleõhoiuste maht kasvas 29%, tähtajaliste ja säästuhoiuste maht aga vähenes 14% võrra. Klientide hoiuste maht kokku ulatus 2012. aasta lõpus **12,6 miljardi euroni**.

Pankade **laenuportfellide koondmaht** jäi 2012. aastal praktiliselt **muutumatuks**, kasvades aastaga 0,05%. 2012. aasta lõpu seisuga oli pankade koondlaenuportfelli suuruseks **14,1 miljardit eurot**.

Investeeringimisvaldkonnas kasvasid märkimisväärselt jätkuvalt vaid kohustuslikud pensionifondid, mille maht kasvas 31%. Kokkuvõttes ületasid aga kõigi investeerimistoodete mahud eelmise aasta mahtusid. Eestis registreeritud investeerimisfondide (v.a pensionifondide) koondvarade maht kasvas aasta kokkuvõttes 12%, investeerimisriskiga elukindlustuse (IRE)

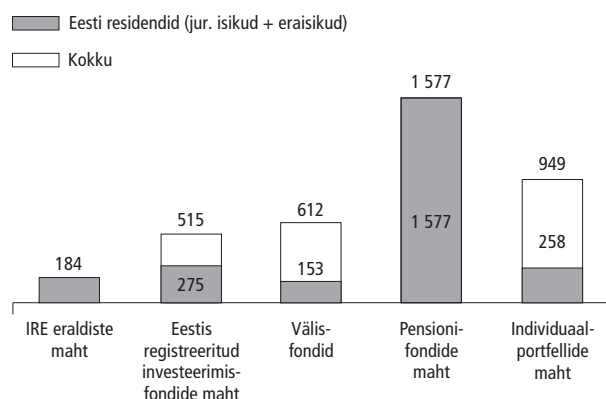
lepingute alusel laekunud kindlustusmaksete maht kasvas 0,7%. Investeeringud välisfondidesse¹ kasvasid 10% ning moodustasid 0,6 miljardit eurot. Individuaalportfellide koondmaht moodustas 0,9 miljardit eurot.

Raha kasvatamisele suunatud finantsteenustesse – sh IRE tooted, investeerimisfondid, pensionifondid, individuaalportfellid, tähtajalised ja säästuhoiused ning investeerimis- ja muud hoiused – **paigutatud varade maht kokku** võrreldes 2011. aastaga mõnevõrra **vähenes**, moodustades 8,409 miljardit eurot (2011. aasta lõpu seisuga 8,890 miljardit eurot). Selle põhjuseks oli tähtajaliste hoiuste märgatav vähenemine.

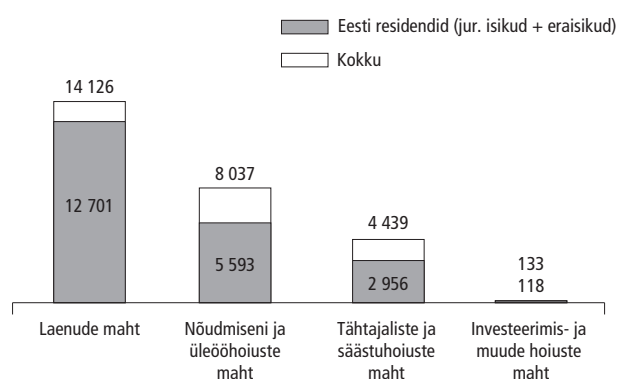
Kindlustusmaksete maht **elukindlustuses** jäi 2012. aastal praktiliselt **muutumatuks**, kasvades 1,3% ning moodustades **68,6 miljonit eurot**. Laekunud kindlustusmaksete maht **kahju-kindlustuses kasvas** 2012. aastal 5% ning moodustas **231 miljonit eurot**.

Eesti finantsasutuste poolt pakutavate finantsteenuste mahud:

Erinevate investeerimisteenuste mahud (mln EUR) seisuga 31.12.2012

Erinevate pangateenuste mahud (mln EUR) seisuga 31.12.2012

¹ Et vältida andmete näitamist topelt on investeringutest välisinvesteeringufondidesse võetud maha Eesti kindlustusasutuste ja pensionifondide investeringud.

Eesti finantsasutuste poolt osutatud investeerimis- ja pangateenuste maht, sh andmed Eesti residentidest eraisikute kohta on toodud alljärgnevas tabelis (mln EUR, seisuga 31.12.2012):

Teenus	Kokku, mln EUR	sh Eesti residentidest eraisikud	
		mln EUR	osakaal koguteenuses
Investeeringufondide maht	515	53	10%
Pensionifondide maht	1 577	1 577	100%
Eestis pakutavad välisfondid	612	70	11%
IRE eraldiste maht	184	184	100%
Individaalportfellide maht	949	78	8%
Laenude maht	14 126	6 766	48%
Nõudmiseni ja üleõõhoiuste maht	8 037	2 554	32%
Tähtajaliste ja säästuhoiuste maht	4 439	2 015	45%
Investeeringu- ja muude hoiuste maht	133	90	68%

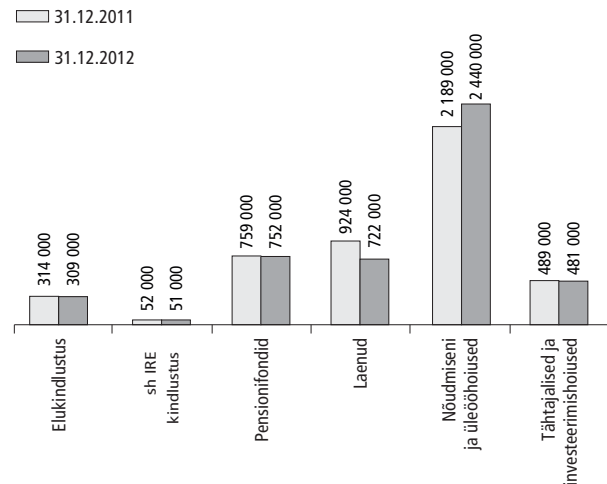
2. Eraisikutest klientide jaotus teenuste lõikes

Lepingute arvu järgi on Eestis enimkasutatud teenuseks nõudmiseni hoius (arvelduskonto). Eraisikutele kuulus 2012. aasta lõpu seisuga **2 440 tuhat arvelduskontot**² (paljud eraisikud omavad mitut arvelduskontot).

Teiseks eraisiku poolt enamkasutatavaks finantsteenuseks on **pensionifond**. Kuigi pensionifondidega lepingu sõlminud isikute arv vähenes aastaga 759 tuhandelt **752 tuhandeni**, ületas nende arv laenulepinguid omavate eraisikute arvu.

2012. aastal vähenes eraisikutega sõlmitud laenulepingute³ arv **924 tuhandelt 722 tuhandeni**. Tähtajaliste, säästu- ja investeerimishoiuste lepingute arv vähenes 489 tuhandelt 481 tuhandeni. Elukindlustuses vähenes lepingute arv 314 tuhandelt 309 tuhandeni, sh IRE lepingute arv langes 52 tuhandelt 51 tuhandeni.

Eraisikute lepingute arv finantsteenuste lõikes

² Arvesse on võetud vaid hoiused rahaliste vahenditega.

³ Oluline märkus: analüüs ei arvesta asjaoluga, et mõni isik võib olla sõlminud mitu lepingut.

3. Elukindlustus

a. Teenus

2012. aastal kogusid elukindlustusseltsid Eestis kindlustusmakseid peaaegu sama palju nagu aasta tagasi – **68,6** miljonit eurot⁴ (2011. aastal: 67,7 miljonit eurot). Võrreldes aastataguse perioodiga kasvas kindlustusmaksete maht **1,3%**.

Suurima mahuga elukindlustustooteks oli jätkuvalt IRE kindlustus kindlustusmaksete mahuga 27,4 miljonit eurot (2011. aastal: 27,2 miljonit eurot) ning osatähtsusega 40% (ka 2011. aastal: 40%).

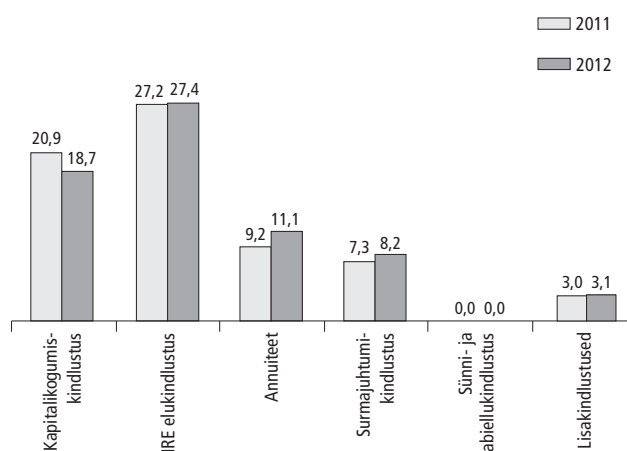
IRE-le järgnes kapitalikogumiskindlustus maksete mahuga 18,7 miljonit eurot (2011. aastal: 20,9 miljonit eurot) ning annuiteet maksete mahuga 11,1 miljonit eurot (2011. aastal: 9,2 miljonit eurot).

Suurimad muutused laekunud kindlustusmaksete osas toimusid kapitalikindlustuses, kus kindlustusmaksete maht vähenes aastaga 2,2 miljoni euro võrra. Samas annuiteedi kindlustusmaksete maht kasvas 1,9 miljonit eurot ning surmajuhtumikindlustuse kindlustusmaksete maht 0,9 miljonit eurot.

Ülejäänud elukindlustustoodete lepingutesse laekus 11,3 miljonit eurot (2011. aastal: 10,4 miljonit eurot).

Üldine turujaotus:	Swedbank Life Insurance	37%
	SEB Elu- ja Pensionikindlustus	27%
	Compensa Life Vienna Insurance	14%
Kliente:	309 231 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	2012. a laekunud kindlustusmaksed kokku 68,6 mln EUR	

Kindlustusmaksed elukindlustusliikide kaupa (mln EUR)

⁴ Andmed ei sisalda väljastpoolt Eestit kogutud kindlustusmakseid.

⁵ Andmed sisaldavad ainult Eestis sõlmitud elukindlustuslepinguid.

b. Tarbijad

2012. aasta lõpu seisuga oli Eestis tegutsevate elukindlustusseltsidega sõlmitud 309 231 elukindlustuse lepingut, sh **198 333 elukindlustuse põhilepingut**⁵ (2011. aasta lõpu seisuga 313 601 lepingut, sh 199 509 põhilepingut). **Elukindlustuslepingute koguarv jätkuvalt vähenes.** Nagu ka eelnevatel aastatel toimus suurim langus kapitalikogumiskindlustuses, kus aastataguse perioodiga võrreldes vähenes jõusolevate lepingute arv 5 206 lepingu võrra, moodustades aasta lõpu seisuga 61 040 lepingut.

Ka IRE jõusolevate lepingute arv vähenes: 51 802-lt lepingult 50 581-ni.

Samas suurenes märkimisväärselt jõusolevate lepingute arv surmajuhtumiskindlustuses 64 166-lt lepingult 68 510-ni ehk 5 300 lepingu võrra. Seega **lepingute arvu poolest on populaarsemaks elukindlustuse põhiliigiks saanud surmajuhtumiskindlustus.**

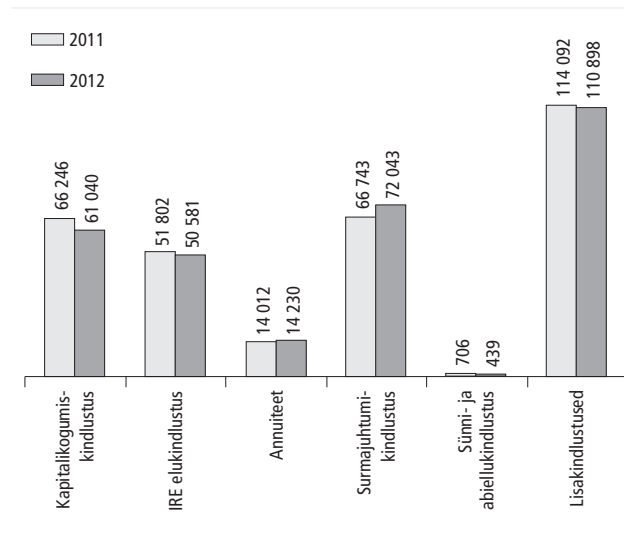
Lisakindlustuse lepinguid oli aasta lõpu seisuga sõlmitud 110 898 (2011. aasta lõpu seisuga 114 092 lepingut).

Suurimad muudatused **lepingu keskmise mahu osas** toimusid annuiteedi puhul. Teistes kindlustusliikides keskmine sissemaksete summa aastaga märkimisväärselt ei muutunud.

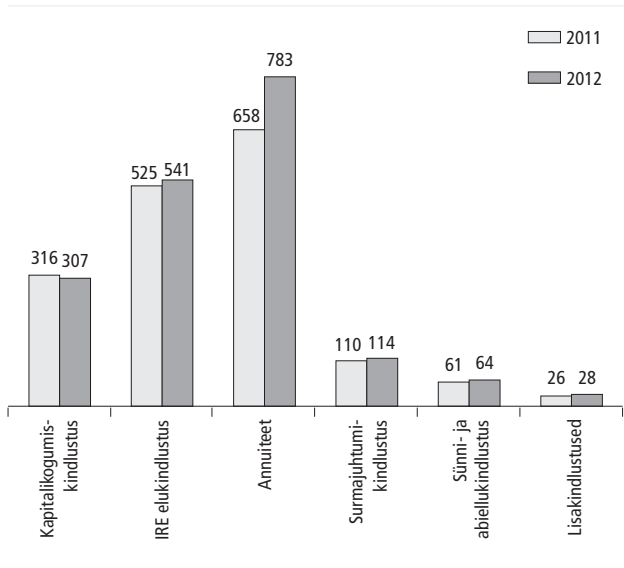
Annuiteetide keskmine sissemakse summa suurenes võrreldes aastataguse perioodiga 658 eurolt 783 euron.

Keskmine IRE lepingusse tehtud sissemakse summa kasvas aastaga 525 eurolt 541 euron. Kapitalikogumiskindlustusse tehtud sissemakse summa jäi praktiliselt muutumatuks, vähenedes aastaga 316 eurolt 307 euron.

Eestis sõlmitud jõusolevate elukindlustuslepingute arv (tk)

Keskmine lepingusse aastaga sissemakstud kindlustusmaksete summa (EUR)

b. Teenusepakkujad

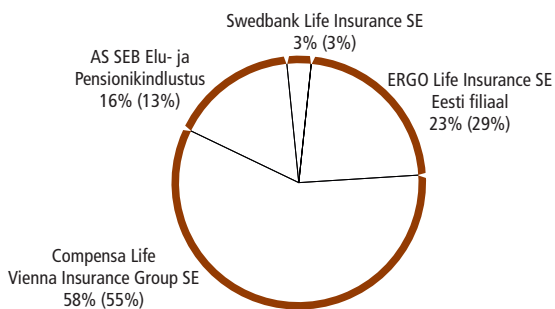
Elukindlustuse juhtkolmikule, kuhu kuuluvad Swedbank Life Insurance, Mandatum Life Insurance Baltic ja SEB Elu- ja Pensionikindlustus, laekus 2012. aastal 78% kindlustusmaksetest. (2011. aastal 80% kindlustusmaksetest).

Võrreldes aastataguse perioodiga toimus suurim muutus elukindlustusseltside turujaotuses Mandatum Life Insurance Baltic'u puhul, mille turuosa vähenes aastaga 17%-lt 14%-ni. Põhjuseks olid märgatavalt vähenenud IRE kindlustusmaksete laekumised.

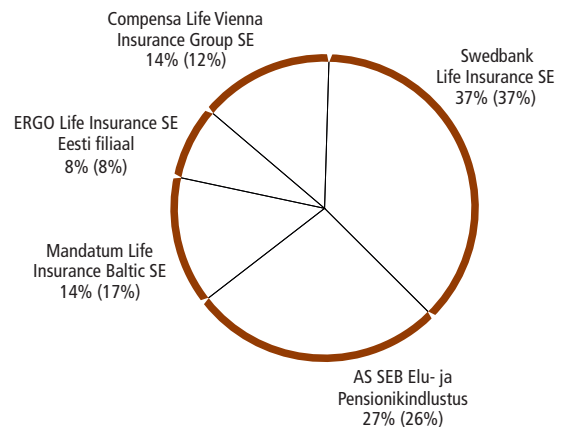
Turujaotuses toimusid 2012. aastal muutused peaaegu kõikides kindlustusliikides.

Annuiteedi kindlustusmaksete laekumine suurenes kõikides elukindlustusseltsides peale ERGO Life Insurance SE Eesti filiaali. Kasv oli märkimisväärne SEB Elu- ja Pensionikindlustuses ja Compensa Life Vienna Insurance Group'is. Selle tulemusena suurenes SEB Elu- ja Pensionikindlustuse turuosa 13%-lt 16%-ni ning Compensa Life Vienna Insurance Group'i turuosa 54%-lt 58%-ni. Compensa Life Vienna Insurance Group on endiselt ülekaalukalt Eesti suurim annuiteedi teenuse pakkujaks. Samas vähenes ERGO Life Insurance SE Eesti filiaali turuosa 29%-lt 23%-ni.

Turujaotus: annuiteet seisuga 31.12.2012 (sulgudes 31.12.2011)

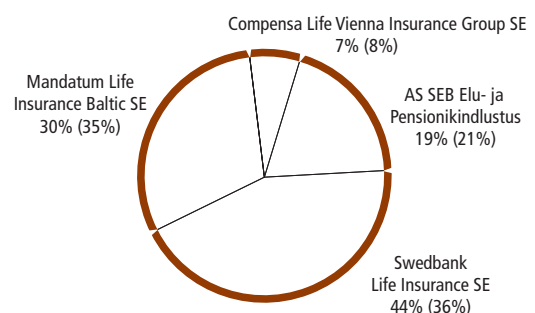

Elukindlustusseltside turuosad 2012. a. laekunud kindlustusmaksete järgi (sulgudes 2011. a.)

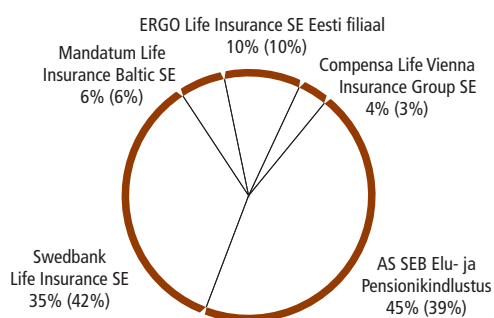
IRE turgu jaotati samuti ümber. Ühelt poolt vähenesid Mandatum Life Insurance Baltic'u kindlustusmaksed rohkem kui kümnendiku võrra, mille tulemusena vähenes kindlustusseltsi turuosa IRE valdkonnas 35%-lt 30%-ni. Teiselt poolt kasvasid kindlustusmaksed Swedbank Life Insurance'is, mille turuosa suurenes 36%-lt 44%-ni. SEB Elu- ja Pensionikindlustuse turuosa vähenes väiksemate kindlustusmaksete tõttu 21%-lt 19%-ni.

Turujaotus: IRE elukindlustus

Võrreldes aastataguse perioodiga vähenes **kapitalikogumiskindlustusse** laekunud kindlustusmaksete maht kolmes elukindlustusseltsis. Kapitalikogumiskindlustuse müügi lõpetanud Swedbank Life Insurance'i kapitalikogumiskindlustuse kindlustusmaksed vähenesid neljandiku võrra, mille tulemusena vähenes tema turuosaga 42%-lt 35%-ni. ERGO Life Insurance SE Eesti filiaali ja Mandatum Life Insurance Baltic'u kapitalikogumiskindlustuse kindlustusmaksete vähenemine oli suhteliselt väike ning ei avaldanud mõju nende kindlustusseltside turuosadele.

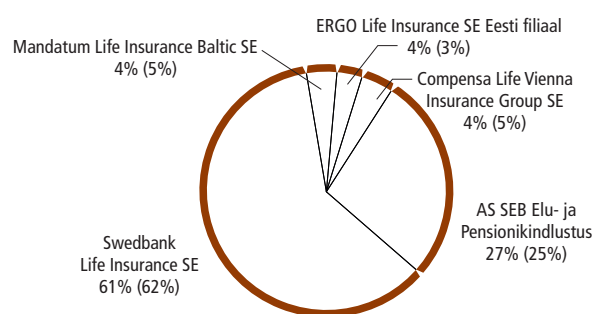
Turujaotus: kapitalikogumiskindlustus

Seega Eesti suurimaks kapitalikogumiskindlustuse teenuse pakkujaks sai 2012. aasta lõpuks SEB Elu- ja Pensionikindlustus turuosaga 45%.

Surmajuhtumikindlustuses kõikusid turuosad suhteliselt vähe. Turuliidri, Swedbank Life Insurance'i turuosaga vähenes 62%-lt 61%-ni. SEB Elu- ja Pensionikindlustuse turuosaga kasvas 25%-lt 27%-ni.

Turujaotus: surmajuhtumikindlustus

3.1. Elukindlustusmaaklerid

a. Teenus

Finantsinspeksioonile laekunud andmete põhjal kogusid **Eestis registreeritud kindlustusmaaklerid elukindlustuse** valdkonnas 2012. aastal **kindlustusmakseid** summas 0,9 miljonit eurot.

Suurimad mahud on koondunud IRE-lepingutesse: kindlustusmaksete maht läbi maaklerite oli 2012. aastal 563 tuhat eurot. Õnnetusjuhtumite ja haiguskindlustuse maksete maht moodustas 104 tuhat eurot ning annuiteetlepingute kindlustusmaksete maht oli 12 tuhat eurot.

Muude elukindlustuslepingute kindlustusmaksete maht moodustas 220 tuhat eurot. Suurim osa sellest oli riskielukindlustus.

Eesti elukindlustusmaaklerid vahendavad **peamiselt Euroopa Majanduspiirkonna riikide kindlustusandjate** lepinguid: need moodustavad 88% kindlustusmaksetest ja 71% lepingute arvust.

b. Tarbijad

2012. aastal sõlmiti Eestis tegutsevate kindlustusmaaklerite vahendusel 271 elukindlustuse lepingut.

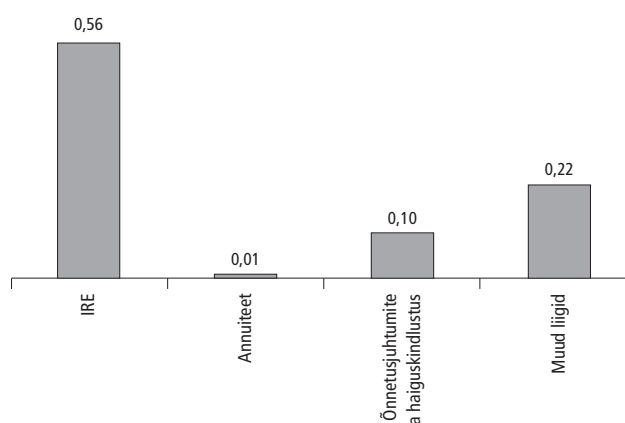
Kehtivate elukindlustuslepingute arv seisuga 31. detsember 2012 jagunes järgmiselt:

- IRE – 6 lepingut,
- annuiteet – 2 lepingut,
- õnnetusjuhtumite ja haiguskindlustus – 77 lepingut,
- muud liigid – 186 lepingut.

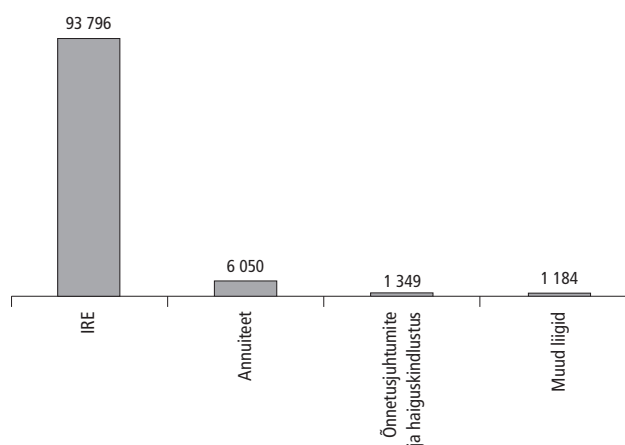
Suurim lepingu keskmine maht oli IRE puhul: 93 796 eurot. Järgnes annuiteet keskmise mahuga 6 050 eurot. Kindlustusmaaklerite vahendusel sõlmitud õnnetusjuhtumite ja haiguskindlustuse lepingusse oli keskmiselt sisse makstud 1 349 eurot ning muude elukindlustuse lepingutesse 1 184 eurot.

Üldine	KindlustusEst Kindlustusmaakler	78%
turujaotus:	UADBB Aon Baltic Eesti filiaal	14%
	Marks ja Partnerid Kindlustusmaaklerid	5%
Kliente:	271 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	2012. a. laekunud kindlustusmaksed	0,9 mln EUR

Kindlustusmaaklerite kaudu laekunud kindlustusmaksed elukindlustuse liikide lõikes 2012. a. (mln EUR)

Keskmine lepingusse aastaga sissemakstud kindlustusmaksete summa 2012. a. (EUR)

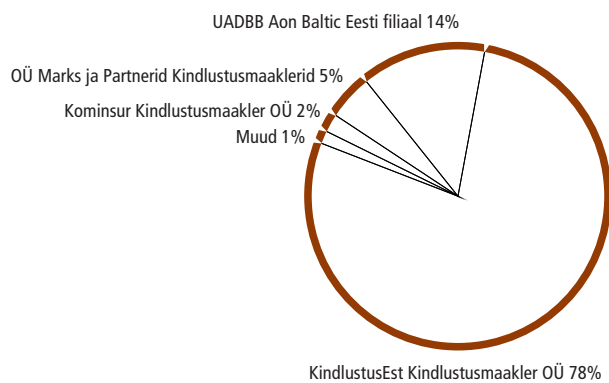

c. Teenusepakkujad

Elukindlustuslepinguid pakkusid 2012. aastal 8 kindlustusmaaklerit, neist suurima turuosaga oli ülekaalukalt KindlustusEst Kindlustusmaakler OÜ (78%).

Talle järgnes UADBB Aon Baltic Eesti filiaal turuosaga 14%. OÜ Marks ja Partnerid Kindlustusmaaklerid sõlmis 5% kindlustusmaaklerite kaudu vahendatud elukindlustuslepingutest.

**Kindlustusmaaklerite turuosad elukindlustuse maksete järgi
seisuga 31.12.2012**

4. Kahjukindlustus⁶

a. Teenus

2012. aastal laekus Eestis tegevusloa alusel tegutsevatele kahjukindlustusseltsidele ja välismaiste kahjukindlustusseltside filiaalidele kindlustusmakseid summas **231 miljonit eurot** (2011. aastal 220 miljonit eurot), sh väliskindlustusseltside Eesti filiaalidele 46 miljonit eurot ehk 20% kõikidest kogutud kindlustusmaksetest (2011. aastal 37 miljonit eurot ehk 17% kõikidest kogutud kindlustusmaksetest).

Kindlustusmaksete laekumine erinevate kahjukindlustuse liikide lõikes oli enamikus sarnane 2011. aastale. Suurim muutus toimus varakindlustuses, kus võrreldes eelmise aastaga kasvas kindlustusmaksete maht 55 miljonilt eurolt 59 miljoni euroni.

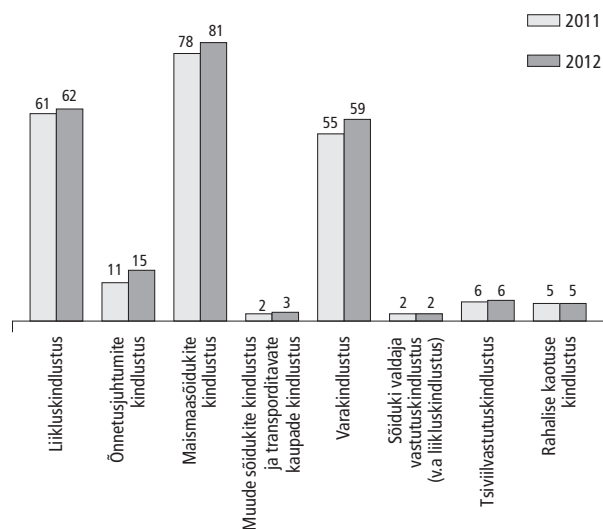
Mahuliselt suurimaks kindlustusliigiks on endiselt maismaasõidukite kindlustus ehk **kaskokindlustus** osakaaluga 35% (kindlustusmaksete maht 81 miljonit eurot) ning kohustuslik

Üldine turujaotus:	IF P&C Insurance	27%
	ERGO Kindlustus	18%
	Swedbank Insurance	14%
Kliente:	info puudub	
Teenuse maht:	2012. a. laekunud kindlustusmaksed	
	231 mln EUR	

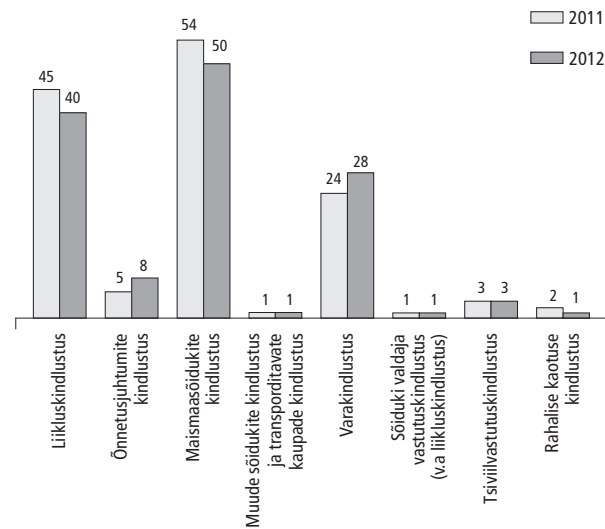
liikluskindlustus osakaaluga 27% (kindlustusmaksete maht 62 miljonit eurot). Neile järgneb varakindlustus osakaaluga 25% ning kindlustusmaksete mahuga 59 miljonit eurot.

2012. aastal maksti hüvitistena välja 131 miljonit eurot (2011. aastal 135 miljonit eurot). **Võrreldes aastataguse perioodiga vähenesid kõige enam väljamakstud hüvitised liikluskindlustuses 45 miljonilt eurolt 40 miljoni eurole ning maismaasõidukite kindlustuses 54 miljonilt eurolt 50 miljoni eurole.** Märkimist väärib, et nimetatud kahe kindlustusliigi raames välja makstud hüvitised olid nelja viimase aasta kõige väiksemad. Samas kasvasid varakindlustuses hüvitissummad 24 miljonilt eurolt 28 miljoni euroni.

Kindlustusmaksed kahjukindlustuse liikide kaupa (mln EUR)

Väljamakstud hüvitised kahjukindlustuse liikide kaupa (mln EUR)

⁶ Andmed kahjukindlustuse kohta hõlmavad ainult Eestis sõlmitud lepinguid. Andmed ei sisalda Eesti kindlustusseltside välisriikides filiaalides sõlmitud kindlustuslepinguid.

Kõrgeim väljamakstud hüvitiste suhe kindlustusmaksetesse oli liikluskindlustuses: 65% (2011. aastal 75%). Järgnes maismaasõidukite kindlustus, kus nimetatud näitaja moodustas 61%.

Varakindlustuses moodustas väljamakstud hüvitiste suhe kindlustusmaksetesse 48%.

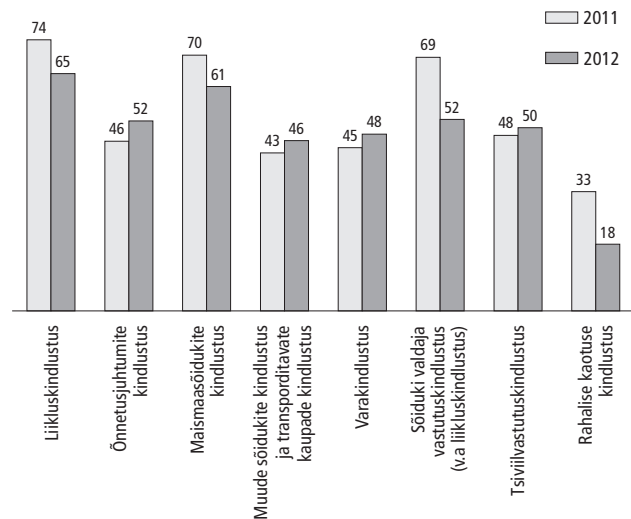
b. Teenusepakkujad

2012. aastal suurenes jätkuvalt kindlustusmaksete laekumine Codan Forsikring A/S Eesti filiaalile, mille tulemusena kasvas kindlustusseltsi turuosa 7%-lt 11%-ni. Kindlustusmaksete järgi kuulub nüüd RSA kaubamärgi all tegutsev Codan Forsikring A/S Eesti filiaal nelja suurima Eestis tegutseva kahjukindlustusseltsi hulka.

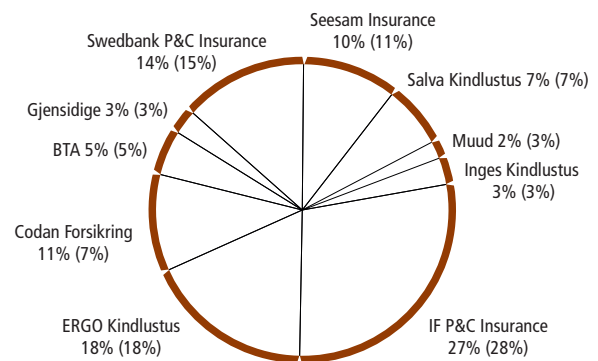
2012. aasta lõpu seisuga oli kahjukindlustajate turul suurima turuosaga 27% If P&C Insurance AS. ERGO Kindlustuse turuosa moodustas 18%. Swedbank P&C Insurance AS-le kuulus 14% turust.

Välismaiste kindlustusandjate filiaalide summaarne turuosa oli 20%. Suurima 11% turuosaga oli neist Codan Forsikring A/S Eesti filiaal.

Hüvitiste suhe kindlustusmaksetesse (%)

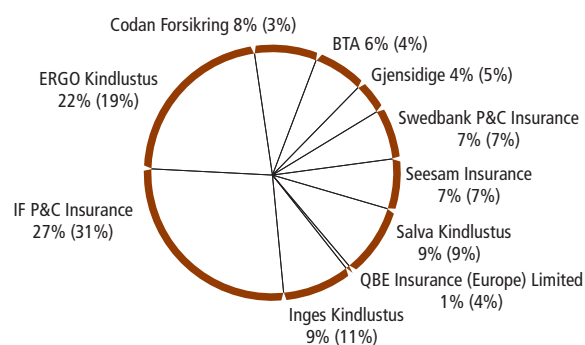
Kahjukindlustusseltside turuosad 2012. a. laekunud kindlustusmaksete järgi (sulgudes 2011. a.)

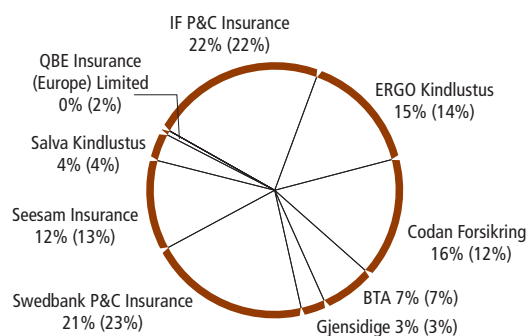
Alljärgnevatel joonistel on toodud Eesti kindlustusseltside ja välismaiste seltside Eesti filiaalide turujaotus kolme suurima kahjukindlustustoote lõikes.

Suurim turuosa liiklus-, maismaasõidukite- ja varakindlustuses kuulus endiselt If P&C Insurance AS-le – vastavalt 27%, 22% ja 35%. Codan Forsikring A/S Eesti filiaal kasvatas oma turuosa kõikides eelnimetatud kindlustustoodetes: **liikluskindlustuses** 3%-lt 8%-ni, **maismaasõidukite kindlustuses** 12%-lt 16%-ni ning **varakindlustuses** 7%-lt 11%-ni.

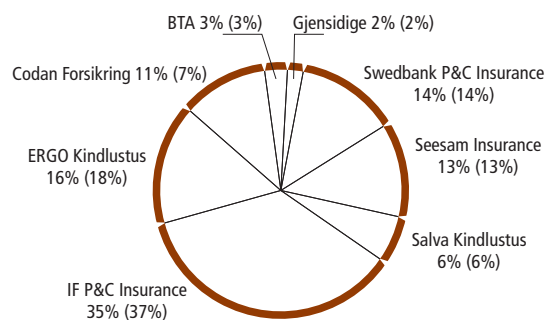
Turujaotus: liikluskindlustus seisuga 31.12.2012 (sulgudes 31.12.2011)

Turujaotus: maismaasõidukite kindlustus

Turujaotus: varakindlustus

4.1. Kahjukindlustus- maaklerid

a. Teenus

Finantsinspeksioonile laekunud andmete põhjal kogusid Eestis registreeritud kindlustusmaaklerid kahjukindlustuse valdkonnas 2012. aastal kindlustusmaksleid summas 103 miljonit eurot⁷.

Sarnaselt kahjukindlustusseltsidele olid 2012. aastal vahendatud kindlustusmaksete mahu järgi **suurimateks kindlustusliikideks maismaasõidukite kindlustus** (vahendatud kindlustusmaksete maht 35 miljonit eurot), **liikluskindlustus** (27 miljonit eurot) ja **varakindlustus** (22 miljonit eurot).

Eesti kahjukindlustusmaaklerid vahendavad nii Eesti kindlustusseltside kui ka välisriikide kindlustajate lepinguid. Eesti maaklerite kaudu vahendavate **Euroopa Majanduspiirkonna riikide kindlustusandjate** lepingute kindlustusmaksete maht moodustas 2012. aastal 15% maaklerite kaudu laekunud kindlustusmaksetest ja 1% nende juures sõlmitud lepingute arvust.

Kokku moodustas Euroopa Majanduspiirkonna riikide kindlustusandjate lepingute kindlustusmaksete maht 2012. aastal 15,5 miljonit eurot, millest suurim osa laekus muude sõidukite ja transporditavate kaupade kindlustuses (8,6 miljonit eurot), varakindlustuses (4,3 miljonit eurot) ja tsiviilvastutuskindlustuses (1,4 miljonit eurot).

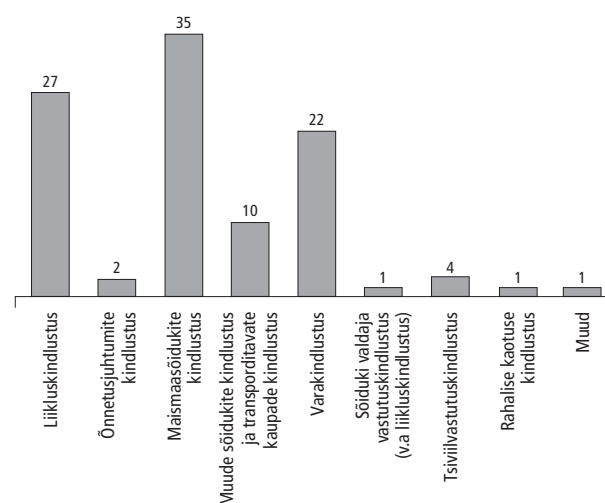
Kahjukindlustusseltside ja -maaklerite andmeid omavahel võrreldes on näha, et 2012. aastal oli ainsaks **kahjukindlustusliigiks, kus välismaiste kindlustusandjate osakaal ületas Eesti kindlustusandjaid**, muude sõidukite ja transporditavate kaupade kindlustus, kus Eesti kahjukindlustusseltside kaudu laekus 3 miljonit eurot ning **Euroopa Majanduspiirkonna riikide kindlustusandjate kaudu** laekus ligi 9 miljonit eurot.

b. Teenusepakkujad

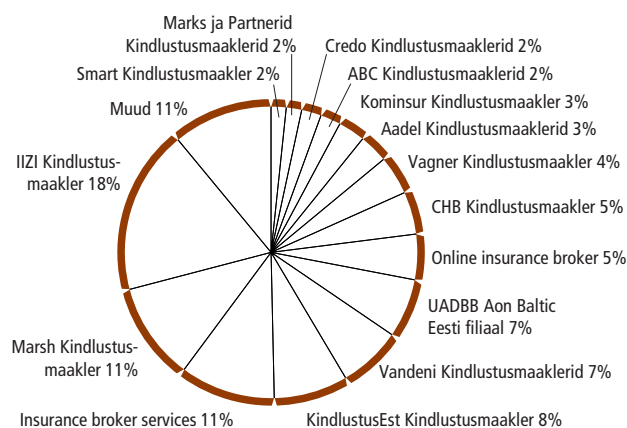
Kahjukindlustuslepinguid pakkusid 2012. aastal 37 kindlustusmaaklerit, neist suurima turuosaga oli IIZI Kindlustusmaakler AS (18%). Talle järgnesid Marsh Kindlustusmaakler ja Insurance broker services (mõlemad turuosaga 11%).

Üldine turujaotus:	IIZI Kindlustusmaakler	18%
	Marsh Kindlustusmaakler	11%
	Insurance broker services	11%
Kliente:	609 209 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	2012. a. laekunud kindlustusmaksed	
	103 mln EUR	

Kindlustusmaaklerite kaudu laekunud kindlustusmaksed kahjukindlustuse liikide lõikes 2012. a. (mln EUR)

Kindlustusmaaklerite turuosad kahjukindlustuse maksete järgi seisuga 31.12.2012

⁷ Lisaks kindlustusandjate lepingutele vahendati Eestis ka välismaiste edasikindlustusandjate lepinguid. Nende kindlustusmaksete maht oli 2012. aastal 3,6 miljonit eurot. Käesolev ülevaade neid ei käsitle.

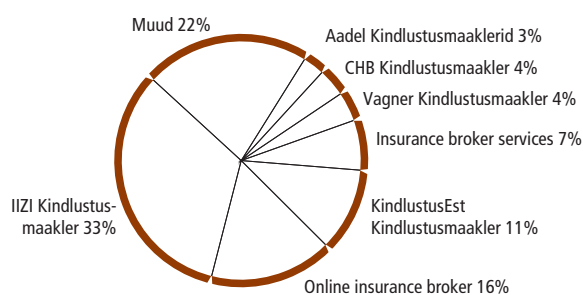
Liikluskindlustuses omas suurimat 33% suurust turuosa IIZI Kindlustusmaakler, talle järgnesid Online insurance broker turuosaga 16% ja KindlustusEST Kindlustusmaakler turuosaga 11%.

Maismaasõidukite kindlustuses oli suurim turuosa 2012. aastal Insurance broker services'il turuosaga 23%, talle järgnesid IIZI Kindlustusmaakler turuosaga 20% ja KindlustusEST Kindlustusmaakler turuosaga 9%.

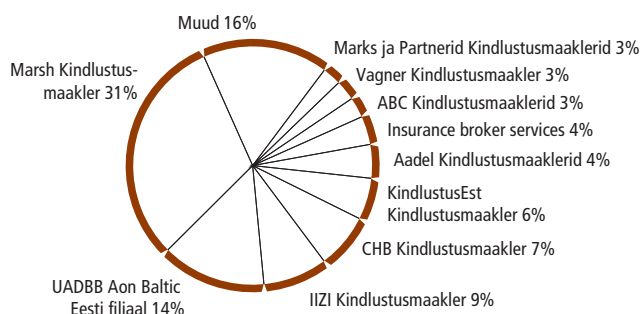
Varakindlustuses omas suurimat turuosa 31% Marsh Kindlustusmaakler. Talle järgnesid UADBB Aon Baltic Eesti filiaal turuosaga 14% ja IIZI Kindlustusmaakler turuosaga 9%.

Reisikindlustuses (mis on ülalpool näidatud õnnetusjuhtumite ja haiguskindlustuse all) jagunes turg ühtlasemalt: suurim 16% suurune turuosa kuulus Online insurance broker'ile, talle järgnes UADBB Aon Baltic Eesti filiaal turuosaga 11%. KindlustusEST Kindlustusmaaklerile ja Vagner Kindlustusmaaklerile mõlemale kuulus 10% maaklerite kaudu vahendatud reisikindlustuse kindlustusmaksetest.

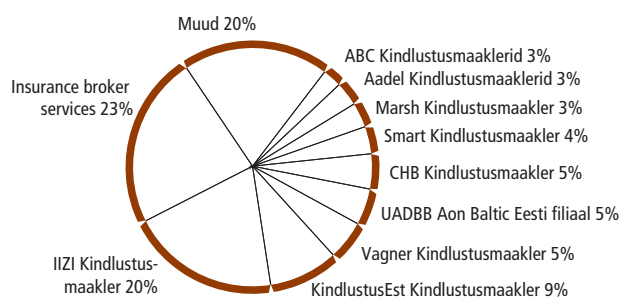
Kindlustusmaaklerite turuosad liikluskindlustuses seisuga 31.12.2012

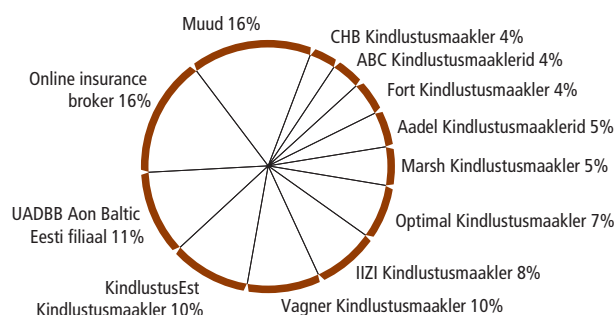
Kindlustusmaaklerite turuosad varakindlustuses

Kindlustusmaaklerite turuosad maismaasõidukite kindlustuses

Kindlustusmaaklerite turuosad reisikindlustuses

5. Investeeringis- ja pensionifondid⁸

a. Teenus

Investeeringisfondide, sh pensionifondide varade maht kasvas 2012. aastal 25% ehk 413 miljoni euro võrra, moodustades 2012. aasta lõpuks 2,09 miljardit eurot⁹, mis on viimaste aastate suurim näitaja ning hakkab lähenema kriisieelsele tasemele.

Nagu ka eelnevatel perioodidel toetasid Eesti fondisektori kasvu kohustuslikud pensionifondid.

2012. aastal kasvas kohustuslike pensionifondide varade maht 347 miljonit euro ehk 31% võrra, ulatudes 2012. aasta lõpuks 1,481 miljardi euroni. Vabatahtlike pensionifondide varade maht suurenes 11 miljonit euro võrra – 85 miljonilt eurolt 96 miljonit euroni.

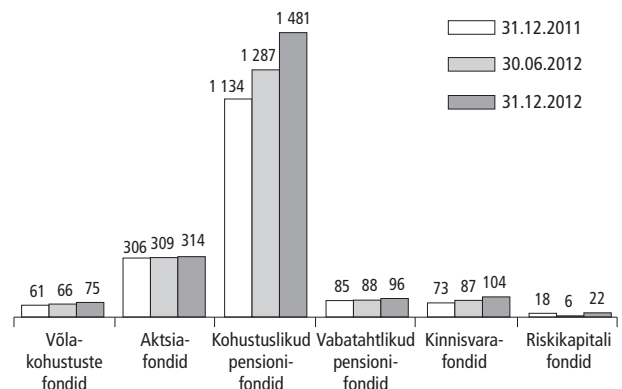
Aktsiafondide¹⁰ varade mahu kasv jäi tagasihoidlikuks, kasv oli võrreldes 2011. aasta lõpuga 2% ehk 8 miljonit eurot. Aktsiafondide maht ulatus 2012. aasta lõpus 314 miljoni euroni.

Kinnisvarafondide varade maht kasvas aastaga 73 miljonit eurolt 104 miljonit euroni ehk 43%. Võlakohustuste fondide varade maht kasvas 2012. aastal 61 miljonit eurolt 75 miljonit euroni ehk 23%.

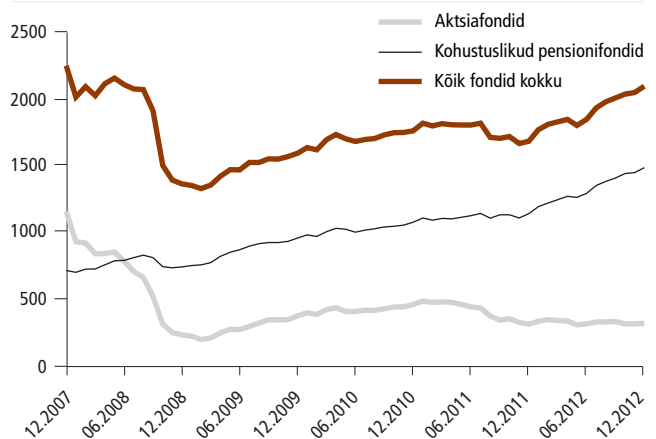
Fondisektori koondstruktuuris on endiselt suurimaks fonditüübiks kohustuslikud pensionifondid osakaaluga 71% (2011. aasta lõpus 68%). Suuruselt teisel kohal olid aktsiafondid osakaaluga 15% (2011. aasta lõpus 18%). Ülejäänud fondidele – võlakohustuste fondidele, vabatahtlikele pensionifondidele ning kinnisvarafondidele – kuulus ühetaoliselt 4–5% kogu fondide varade mahust.

Üldine turujaotus:	Swedbank Investeeringisfondid	43%
	SEB Varahaldus	22%
	LHV Varahaldus	12%
Kliente:	771 227 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	fondide kogumaht 2,09 mld EUR	

Fondide investeeringute turuväärtus (mln EUR)

Investeeringis- ja pensionifondide dünaamika (mln EUR)

⁸ Andmed investeeringisfondide kohta hõlmavad kõiki Eestis registreeritud investeeringisfondide kliente, sh ka välisriikide kliente.

⁹ Turuväärtus.

¹⁰ Kohalike aktsiafondide alla loetakse ka fondifondid ja segafondid.

b. Tarbijad¹¹

2012. aastal vähenes osakuomanike arv¹² Eesti fondides üle 8 tuhande isiku võrra. Eriti märgatavalt vähenes osakuomanike arv pensionifondides ja aktsiafondides.

Kohustuslike pensionifondide osakuomanike arv kahanes 2 337 isiku võrra, mille põhjuseks oli lepingute lõpetamine seoses II samba pensioni väljamaksmise algusega. Finantsinspektsiooni andmetel oli kohustuslike pensionifondide osakuomanike arv 2012. aasta lõpu seisuga 706 102 isikut. Siinkohal tuleb aga silmas pidada, et paljud eraisikud kasutavad võimalust koguda pensioni läbi mitme kohustusliku pensionifondi ja seega on II pensionisambaga liitunud tegelik arv osakuomanike arvust väiksem (2012. aasta lõpu seisuga 635 893 isikut).

Ka vabatahtlike pensionifondide osakuomanike arv langes aastaga 3 829 isiku võrra. See suundumus jätkub juba neljandat aastat järjest.

Vaatamata headele tootluse näitajatele jätkus osakuomanike väljavool aktsiafondidest. Aastaga kahanes aktsiafondide osakuomanike arv 2 216 isiku võrra.

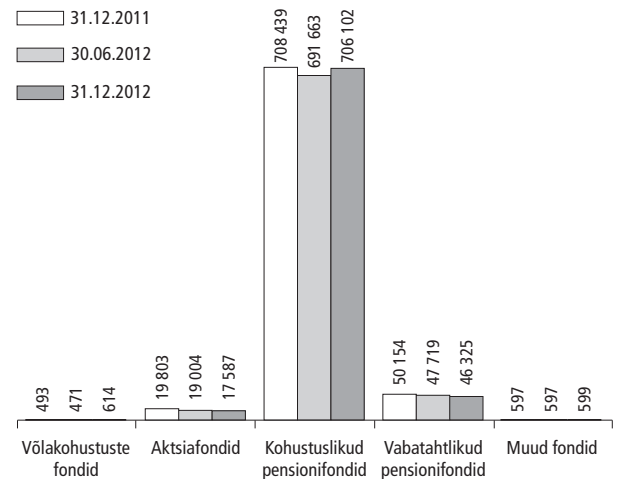
Küll aga hakkas 2012. aastal taas kasvama huvi võlakohustuste fondide vastu ning nende osakuomanike arv suurenes aastaga 121 isiku võrra.

Riskikapitali- ja kinnisvarafondides jäi osakuomanike arv 2012. aastal samaks.

Kokkuvõttes olid seisuga 31. detsember 2012 suurimaks fondi-liigiks kliendibaasi järgi kohustuslikud pensionifondid osakuomanike arvuga 706 102 isikut ning neile järgnesid:

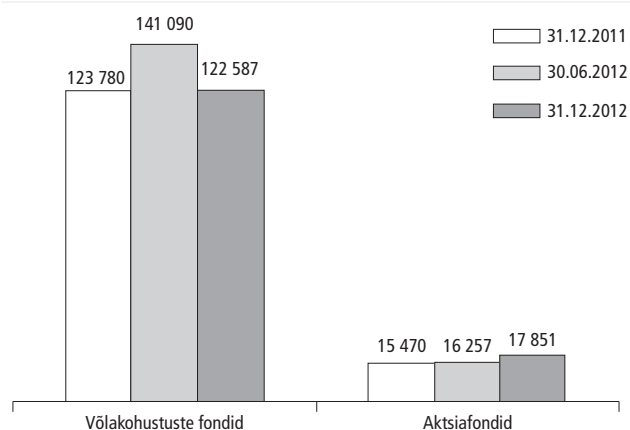
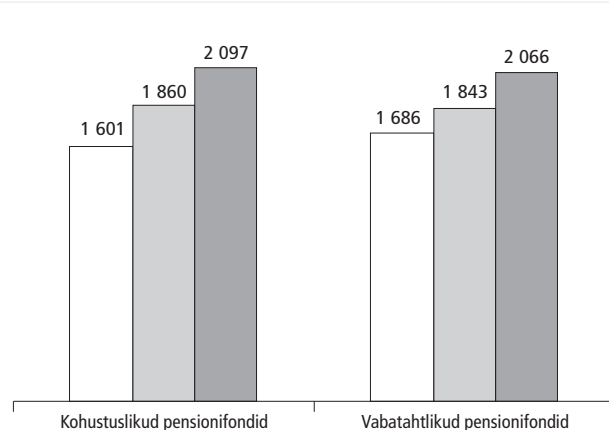
- vabatahtlikud pensionifondid osakuomanike arvuga 46 325 isikut;
- aktsiafondid osakuomanike arvuga 17 587 isikut;
- võlakohustuste fondid osakuomanike arvuga 614 isikut;
- muud fondid (kinnisvara- ja riskikapitali fondid) osakuomanike arvuga 599 isikut.

Investeeringis- ja pensionifondide osakuomanike arv

11 Kõik järeldused fondide kliendibaasi kohta põhinevad osakuomanike arvu. Isik võib omada mitme fondi osakuid.
Seega näitab osakuomanike arv pigem inimeste aktiivsust investeerimisel läbi erinevate fondide, mitte fondidesse investeerivate isikute arvu.

12 Sisaldab ka mitteresidentide osakuomanike.

Investeeringute turuväärtus osakuomaniku kohta, EUR (1)**Investeeringute turuväärtus osakuomaniku kohta, EUR (2)**

Suurimad investeeringud ühe kliendi kohta¹³ on tehtud kinnisvarafondidesse (327 983 eurot), mis tuleneb asjaolust, et sellistesse fondidesse investeerivad enamasti jõukamad eraisikud ja kutselised investorid.

2012. aastal kasvas keskmine investeeringute turuväärtus kohustuslikes ja vabatahtlikes pensionifondides. Selle põhjuseks võis olla väiksemate summade omanike lahkumine fondidest ning samas kindlasti ka pensionifondide varade mahu suuremine.

Keskmsed investeeringud ühe kliendi kohta eri liiki fondide lõikes 2012. aasta lõpu seisuga:

- võlakohustuste fondid 122 587 eurot;
- aktsiafondid 17 851 eurot;
- kohustuslikud pensionifondid 2 097 eurot;
- vabatahtlikud pensionifondid 2 066 eurot.

¹³ Investeeringud ühe kliendi kohta on näitliku iseloomuga ning viitavad vaid investeeringu ligikaudsele suurusjärgule (nt pensionifondide puhul viivad uued süsteemiga liitujad keskmise investeeringu mahu allapoole).

b. Teenusepakkujad

Suurimaks muutuseks fondide varade jaotuses¹⁴ võrreldes aastataguse perioodiga oli LHV Varahalduse turuosa suuremine 9%-lt 12%-ni.

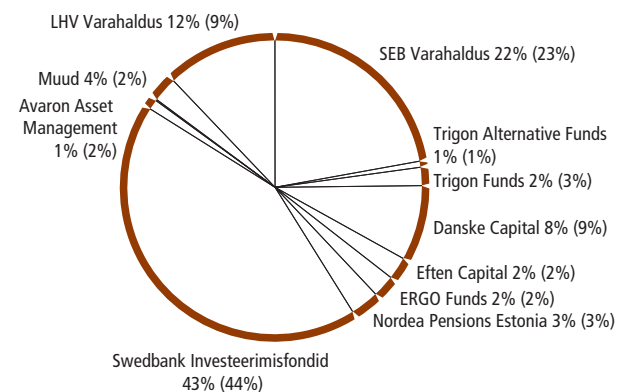
Swedbank Investeeringufondidele kuulus 2012. aasta lõpu seisuga 43% fonditurust, SEB Varahaldusele 22% ning Danske Capitalile 8%.

Suurim muutatus **aktsiafondide** turujaotuses oli Swedbank Investeeringufondide turuosa suuremine 64%-lt 70%-ni. Seega on Swedbank Investeeringufondid oma liidripositsiooni veelgi kindlustanud.

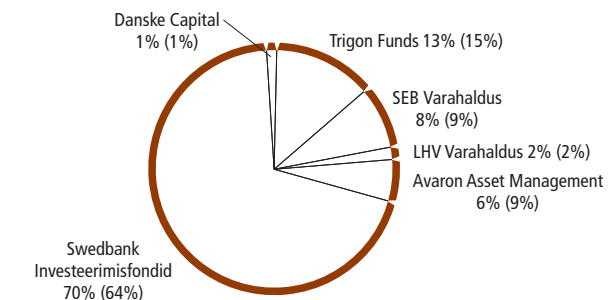
Suuruselt teine Trigon Funds aga kaotas mõnevõrra oma turuosa (15%-lt 13%-ni). Suuruselt kolmas oli SEB Varahaldus 8%-lise turuosaga.

Võlakohustuste fondide¹⁵ pakkujate valik 2012. aastal laienes – uue intressifondi tõi turule Avaron Asset Management. Seega võlakohustuste fonde pakub hetkel kolm fondivalitsejat: SEB Varahaldus turuosaga 89%, Avaron Asset Management turuosaga 7% ning Danske Capital turuosaga 4%.

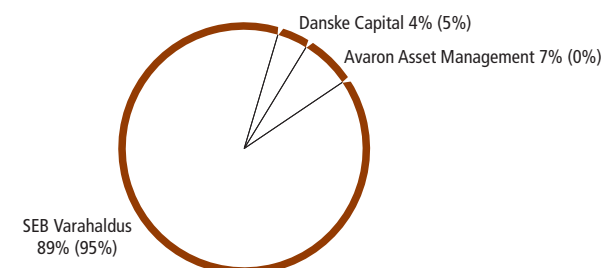
Turujaotus: kõik fondid kokku seisuga 31.12.2012 (sulgudes 31.12.2011)

Turujaotus: aktsiafondid

Turujaotus: võlakohustuste fondid

¹⁴ Turuväärtuse alusel.

¹⁵ Rahaturufondid ja intressifondid.

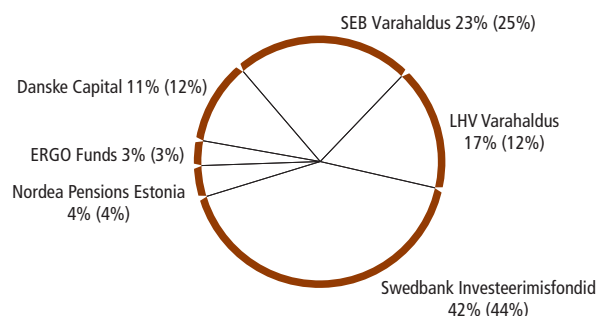
Suurim osa **pensionifondide** turust kuulus jätkuvalt Swedbank Investeeringufondidele. Samas jätkus **kohustuslike pensionifondide** raha liikumine suurematelt fondivalitsetajelt LHV Varahaldusse. Swedbank Investeeringufondide turuosa kahanes 44%-lt 42%-le, SEB Varahalduse turuosa 25%-lt 23%-le ja Danske Capitali turuosa 12%-lt 11%-le. LHV Varahalduse turuosa kasvas seejuures 12%-lt 17%-ni ning suuruselt on LHV Varahaldusest saanud kolmas pensionifondide valitseja Eestis.

Vabatahtlike pensionifondide turg püsis enamasti stabiilsena. 2/3 vabatahtlike pensionifondide turust kuulub Swedbank Investeeringufondidele (turuosa 62%).

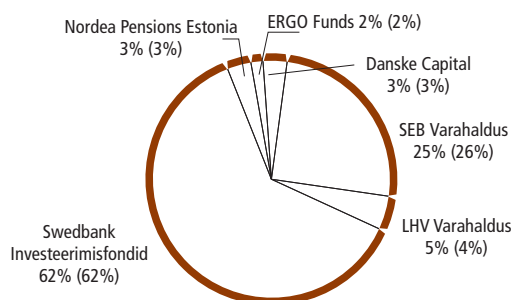
Muude fondide osas oli suurima turuosaga EfTEN Capital 41%-ga ning EEREIF Management (endine GILD Property Asset Management) turuosaga 17%. Neile järgnes 2012. aastal Eestis registreeritud uus fondivalitseja SmartCap turuosaga 15%.

Kuna Eesti investeerimisfondide klientidest moodustavad arvestava osa mitteresidendid, on Eesti fondituru kohta järeltule tegemiseks oluline eristada Eesti residendist kliendid mitteresidentidest. **Eesti residentide osakaal** oli 2012. aasta lõpu seisuga **53%** Eestis registreeritud investeerimisfondide varade mahust.

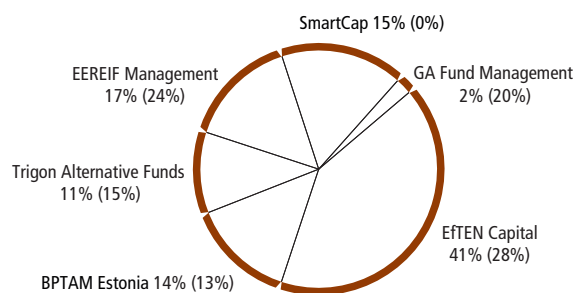
Turujaotus: kohustuslikud pensionifondid seisuga 31.12.2012 (sulgudes 31.12.2011)

Turujaotus: vabatahtlikud pensionifondid

Turujaotus: muud fondid

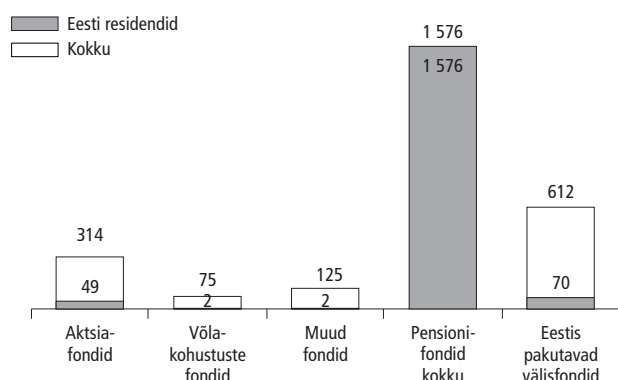
Eesti aktsiafondidesse paigutatud rahast kuulus Eesti residentide klientidele 48% ning mitte-residentide klientidele 52%. Eesti residentidest klientide poolt eelistatuimaks aktsiafondide fondivalitsejaks oli Swedbank Investeerimisfondid, mis valitses 67% Eesti residentide poolt aktsiafondidesse paigutatud varadest. SEB Varahaldus valitses 17% Eesti residentide poolt aktsiafondidesse paigutatud varadest.

Eesti võlakohustuste fondidesse paigutatud rahast kuulus Eesti residentidest klientidele 71% ning mitteresidentidest klientidele 29%. Eesti residentidest klientide turul kuulus suurim turuosa SEB Varahaldusele, mis valitses 90% võlakohustuste fondidesse paigutatud residentide varadest. Avaron Asset Management'ile kuulus 9% võlakohustuste fondidesse paigutatud residentide varadest. Swedbank Investeerimisfondid võlakohustuste fonde ei valitsenud.

Muudesse fondidesse paigutatud rahast kuulus Eesti residentidest klientidele 58% ning mitte-residentidest klientidele 42%. Eesti residentidest kuulus suurim turuosa Eften Capitalile, mis valitses 61% muude fondidesse paigutatud varadest. EEREIF Management'ile kuulus 20% ning Trigon Alternative Funds'ile 16% muude fondidesse paigutatud varadest.

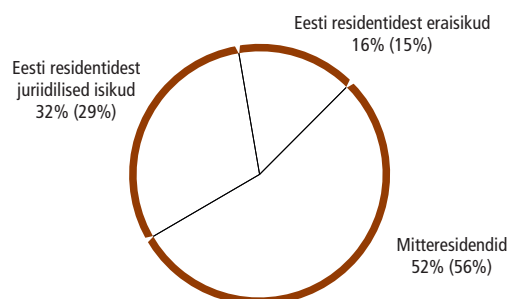
Eesti residentidest eraisikute eelistused fondide valikul:

Eesti residentidest eraisikute poolt fondidesse paigutatud raha seisuga 31.12.2012 (mln EUR)

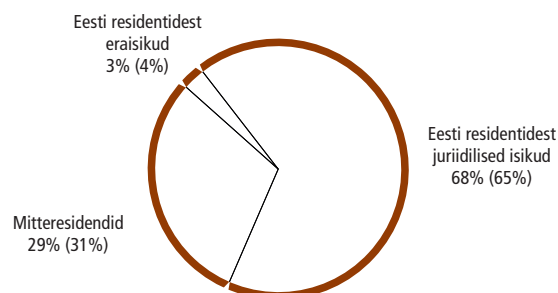
Aktsiafondide klientide struktuur seisuga 31.12.2012

(sulgudes 31.12.2011)

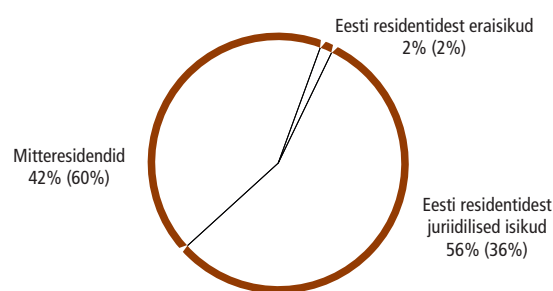
Võlakohustuste fondide klientide struktuur seisuga 31.12.2012

(sulgudes 31.12.2011)

Muude fondide klientide struktuur seisuga 31.12.2012

(sulgudes 31.12.2011)

6. Portfellivalitsemise teenus¹⁶

a. Teenus

Portfellide valitsemise teenust pakuvad nii fondivalitsejad, pangad kui ka investeerimisühingud. Suurimad mahud on koondunud fondivalitsejate kätte, moodustades 61% turust ehk 576 miljonit eurot. Pankade poolt valitsetavate klientide portfellide maht moodustas 350 miljonit eurot ning investeerimisühingute poolt valitsetavate klientide portfellide maht 23 miljonit eurot.

Kokkuvõttes moodustas 2012. aasta lõpu seisuga klientide väärtpaberiportfellide koondmaht 949 miljonit eurot. Aasta lõpus tehtud muudatused aruandluses¹⁷ ning mõningad muudatused mõnede turuosaliste aruandluse meetoodikas ei võimalda täpselt hinnata valitsemisteenuse koondmahu muutust võrreldes eelmiste perioodidega, kuid neid muudatusi võib pidada üldstatistikas vähetähtsateks.

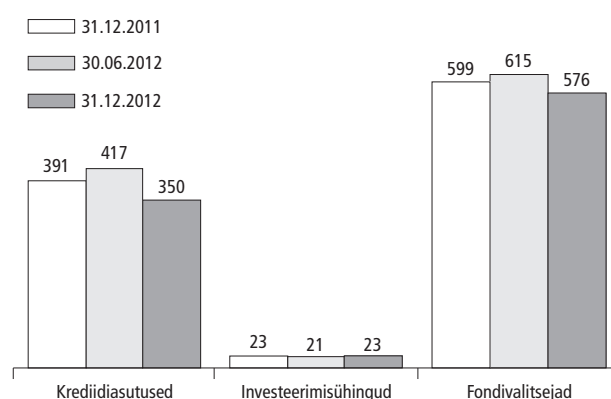
b. Teenuse tarbijad

Üle poole klientide koondportfelli mahust kuulub **Eesti residentidele** – ca 62% klientide portfellide mahust ehk 587 miljonit eurot, sellest omakorda 329 miljonit eurot kuulus finantseerimisasutustele, 180 miljonit eurot äriühingutele ja 78 miljonit eurot eraisikutele¹⁸.

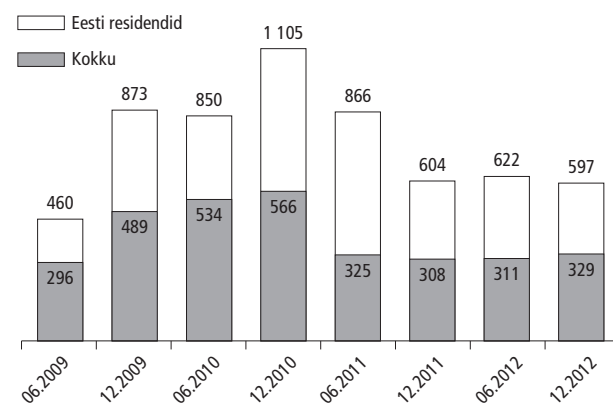
Klientide lõikes suurimaks kliendigrupiks olid finantseerimisasutused, mille portfellide maht moodustas 2012. aasta lõpus 597 miljonit eurot.

Üldine turujaotus:	Swedbank	40%
	Trigon Funds	28%
	SEB	17%
Kliente:	info puudub	
Teenuse maht:	portfellide kogumaht 949 mln EUR	

Portfellide mahud (mln EUR)

Portfellide mahud residentsuse lõikes – finantseerimisasutused (mln EUR)

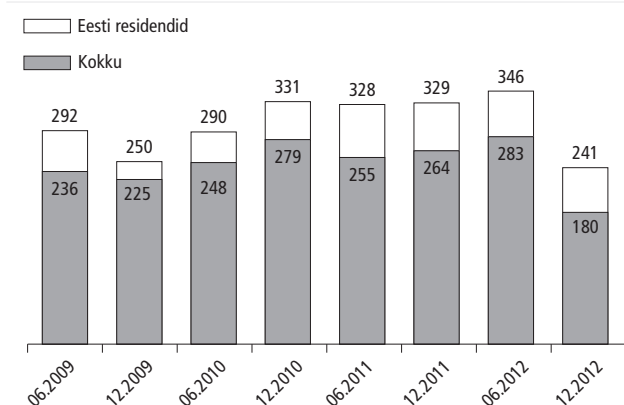
¹⁶ Andmed portfellide valitsemise kohta hõlmavad kõiki nimetatud teenust Eestis pakkuvaid subjekte, kelle klientideks võivad olla nii Eesti kui ka välisriikide kliendid. Valitsemisteenus antud kontekstis hõlmab ka portfelli valitsemist koos nõustamisega.

¹⁷ 30.11.2012 on jõustunud Eesti Panga Presidendi määruse nr 16 „Krediidiasutuse bilansivälise aruandluse kehtestamine“ uus redaktsioon.

¹⁸ Siin ja edaspidi hõlmavad finantseerimisasutused kindlustusandjaid ja pensionifonde, krediidiasutusi ja muid finantseerimisasutusi; äriühingud hõlmavad muid äriühinguid ja riigi või kohaliku omavalitsuse äriühinguid; eraisikud hõlmavad eraisikuid ja mittetulundusühinguid. Valitsuse all näidatakse valitsust ja riiklikke sotsiaalafonde.

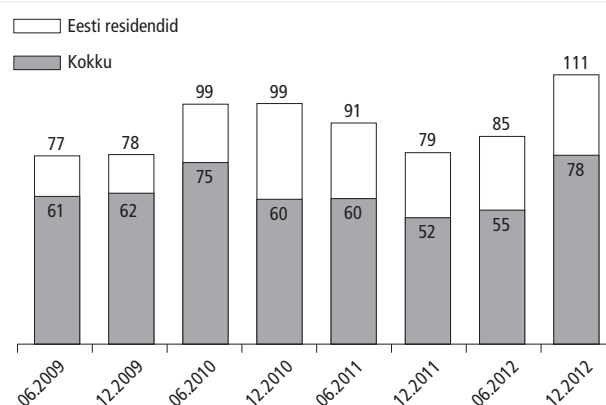
Äriühingute portfelli maht moodustas aasta lõpus 241 miljonit eurot, kusjuures graafikus näiv vähenemine võrreldes eelmise perioodiga (30.06.2012: äriühingute maht oli 346 miljonit eurot) on tingitud just muudatustest ühe turuosalise klientide kvalifitseerimise meetodikas, mis tähendab, et tegelikult ei ole äriühingute portfelli maht poolaastaga vähenenud.

Portfelli mahud residentsuse lõikes – äriühingud (mln EUR)

Eraisikute portfelli maht kasvas poolaastaga 85 miljonilt eurolt 111 miljoni euroni.

Portfelli mahud residentsuse lõikes – eraisikud (mln EUR)

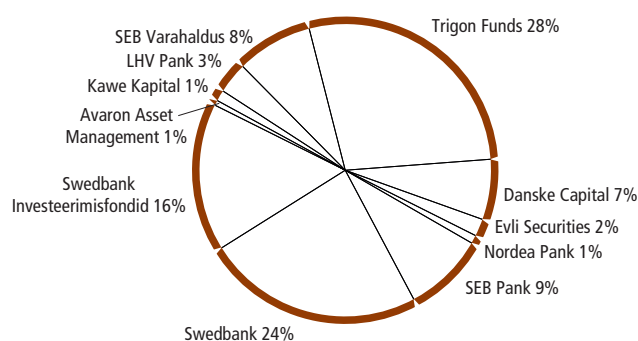

b. Teenusepakkujad

Suurim turuosa klientide portfelli valitsemises kuulus 2012. aasta lõpus Swedbank Grupi ettevõtetele (kokku 40%). Trigon Funds'ile kuulus 28% ning SEB Grupi ettevõtetele kuulus 17% kõikide portfelli koondmahust.

Võrdlust eelmiste perioodidega ei ole siin võimalik välja tuua üldtõdede metodoloogiliste erinevuste tõttu.

Klientide portfelli turuosa teenusepakkujate lõikes seisuga 31.12.2012

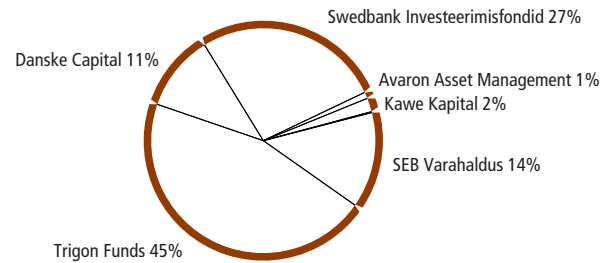

Fondivalitsejate lõikes kuulus suurim klientide portfelli koondportfelli maht Trigon Funds'ile (45%). Swedbank Investeeringufondidele kuulus 27% ning SEB Varahaldusele 14% fondivalitsejate turust.

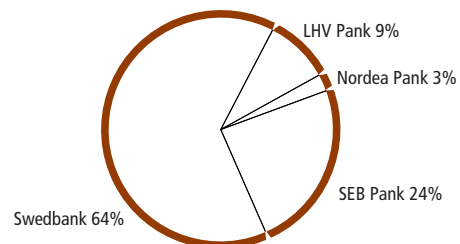
Pankade lõikes kuulus suurim portfelli kogumaht Swedbank'ile (64%) ja SEB Pangale (24%). LHV Pangale kuulus 9% turust.

Investeeringusühingute lõikes kuulus valdav osa klientide portfelli mahust Evli Securities'ile (80%).

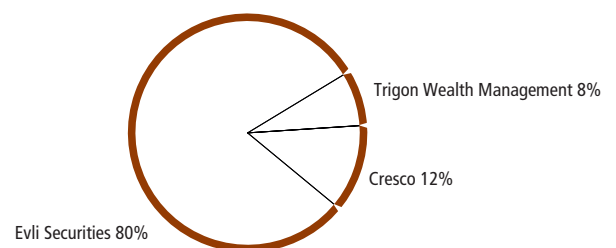
Turujaotus: fondivalitsejate lõikes seisuga 31.12.2012

Turujaotus: krediitiasutuste lõikes

Turujaotus: investeeringusühingute lõikes

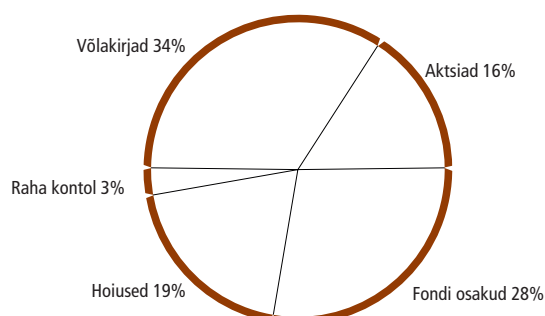

d. Portfellide struktuur instrumentide lõikes

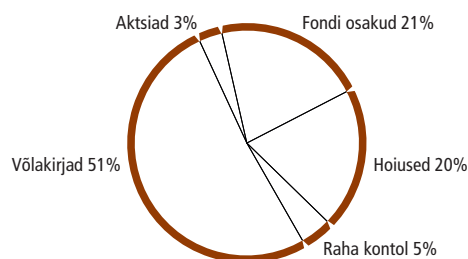
Suurim osa klientide koondportfelli investeeringutest olid nn otseinvesteeringud väärtpaberitesse (kokku 50%). Seisuga 31. detsember 2012 moodustasid investeeringud võlakirjadesse 34% ja aktsiatesse 16%. Investeeringud teiste fondide osakutesse (nn kaudsed investeeringud) moodustasid 28% koondportfelli mahust. Hoiuste osakaal oli kõrge – 19% koondportfelli mahust.

Samas on teenusepakkujate lõikes näha suuri erinevusi instrumentide valikul. Fondivalitsejad eelistavad võlakirju (51%), krediitiasutuste portfellides on võrdselt esindatud aktsiad ja fondide osakud (36%). Investeeringusühingute poolt hallatavates portfellides prevaleerivad teiste fondide osakud (64%).

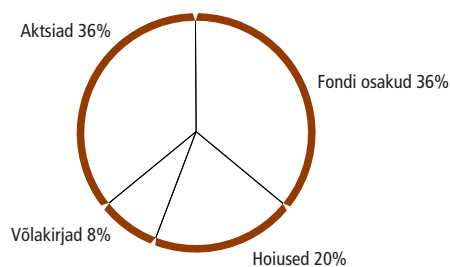
Portfellide struktuur instrumentide lõikes seisuga 31.12.2012

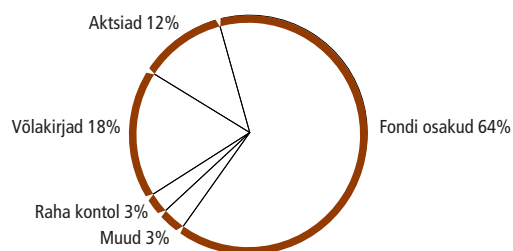
Fondivalitsejate poolt valitsetavate portfellide struktuur seisuga 31.12.2012

Krediitiasutuste poolt valitsetavate portfellide struktuur

Investeeringusühingute poolt valitsetavate portfellide struktuur

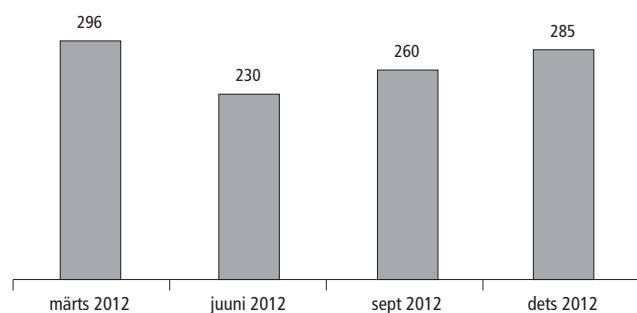
7. Makseteenused

2012. aasta lõpu seisuga tegutses Eestis 8 makseasutust (sh 3 erandiloo alusel)¹⁹.

Eesti makseasutuste poolt vahendatud maksete maht oli 2012. aastal 1,1 miljardit eurot. Aasta jooksul tehti 572 578 makset.

Keskmine makse suurus oli 1 872 eurot.

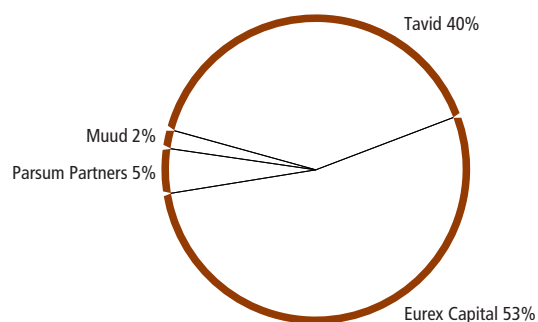
Makseasutuste poolt vahendatud tehingute käibe kvartalite kaupa (mln EUR)

Üldine turujaotus:	Eurex Capital	53%
	Tavid	40%
Eraisikutest kliente:	NA	
Teenuse maht:	maksete maht 1,1 mld EUR	

Makseteenuste turu jaotusid omavahel sisuliselt kaks makseasutust: Eurex Capital ja Tavid. Eurex Capitali osakaal maksete mahus oli 2012. aasta andmete põhjal 53% ning Tavidi osakaal 40%.

Makseasutuste turuosad 2012. a. vahendatud käibe järgi

¹⁹ Ülevaade sisaldab ka 2012. aastal tegevusloa kaotanud Parsum Partnersi andmeid.

8. Laenud²⁰

a. Teenus

2012. aastal jäi pankade laenuportfelli maht Eestis praktiliselt muutumatuks, kasvades aasta algusega võrreldes 0,05% ehk 7 miljoni euro võrra ning ulatudes 2012. aasta lõpuks 14,13 miljardi euroni, millest laenud äriühingutele²¹ moodustasid 44% ja laenud eraisikutele²² 49%.

Eraisikute laenude maht jätkuvalt vähenes: aastaga 159 miljoni euro võrra. Laenud finantseerimis-asutustele vähenesid 90 miljoni euro võrra. Samas laenud äriühingutele kasvasid 197 miljoni euro võrra ning laenud valitsusele 59 miljoni euro võrra.

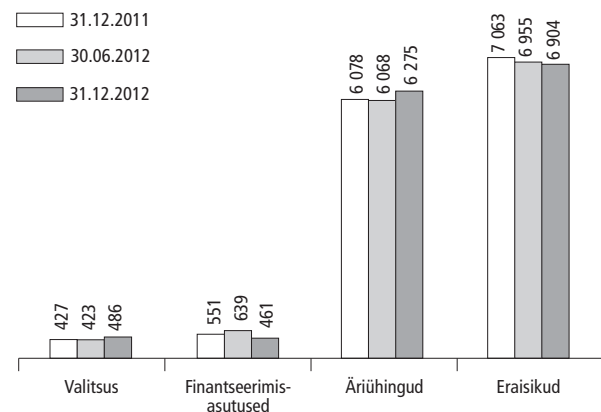
Kokkuvõttes oli 2012. aasta lõpu seisuga väljastatud laene eraisikutele 6,9 miljardi ja äriühingutele 6,3 miljardi euro ulatuses. Laenud finantseerimisasutustele²³ moodustasid 461 miljonit eurot ning laenud valitsusele²⁴ 486 miljonit eurot.

Aastaga vähenes eraisikute laenude maht kõigis laenu liikides.

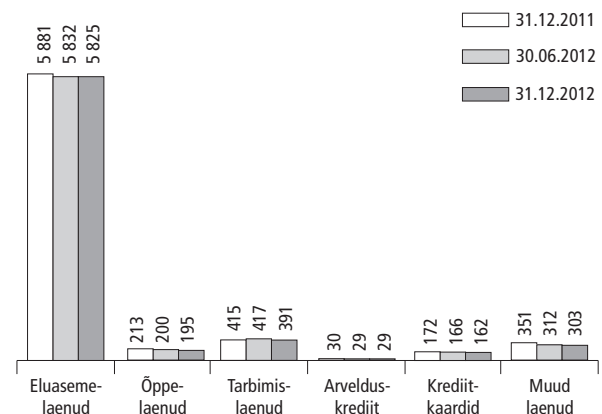
Suurima osa eraisikute laenudest moodustasid endiselt eluasemelaenud mahuga 5,83 miljardit eurot. Aastaga vähenes eluasemelaenude maht 56 miljonit eurot. Alates 2009. aastast on eraisikute eluasemelaenude maht pidevalt vähenenud. Viimase nelja aastaga on see vähenenud 6% ehk 384 miljoni euro võrra.

Üldine turujaotus:	Swedbank	41%
	SEB Pank	23%
	Nordea Bank Finland Eesti filiaal	19%
Eraisikute kliente:	721 962 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	koondlaenuportfelli maht	
	14,13 mld EUR	

Laenude jääk (mln EUR)

Eraisikute laenude maht (mln EUR)

²⁰ Andmed laenude kohta sisaldavad Eestis väljastatud laenusid.

²¹ Riigi või kohaliku omavalitsuse äriühing, muu äriühing.

²² Eraisik, mittetulundusühing.

²³ Kindlustusasutus ja pensionifond, muu finantseerimisasutus.

²⁴ Keskvallitsus, kohalik omavalitsus, riiklik sotsiaalkindlustusfond, muu eelarveväline fond.

b. Tarbijad

2012. aastal vähenes keskmine laenujääk eluasemelaenudel ja tarbimislaenudel. Teistes laenu liikides on see suurenenud:

Eraisikutele väljastatud laenude keskmine jääk, EUR

	31.12.2011	30.06.2012	31.12.2012
Eluasemelaenud	37 437	37 264	37 064
Öppelaenud	2 149	2 147	2 183
Tarbimislaenud	2 904	3 251	2 788
Arvelduskrediit	263	248	300
Krediitkaardid	453	447	746
Muud laenud	11 181	17 695	13 574

2012. aastal vähenes eluasemelaenude keskmine jääk 37 437 eurolt aasta alguses 37 064 euroni aasta lõpus. Öppelaenude keskmine jääk kasvas 2 149 eurolt 2 183 euroni. Tarbimislaenude keskmine jääk vähenes 2 904 eurolt 2 788 euroni. Arvelduskrediidi keskmine jääk kasvas 263 eurolt 300 euroni. Krediitkaartide keskmine jääk kasvas 453 eurolt 746 euroni (see on suurel määral seotud muudatustega aruandluses, millega korraldati krediitkaartide jääkide kajastamist). Muude laenude²⁵ keskmine jääk kasvas 11 181 eurolt 13 574 euroni. Muude laenude kõrge keskmine jääk on tingitud eelkõige äritegevuse eesmärgil võetud laenude suurusest.

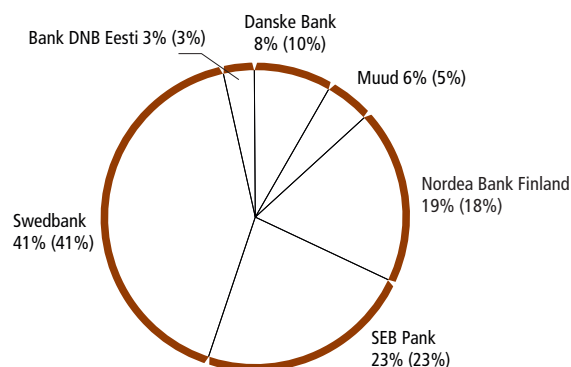
2012. aastal vähenes laenulepingute arv peaaegu kõigis laenu liikides. Erandiks oli eluasemelaen.

2012. aasta lõpu seisuga oli eraisikutega sõlmitud eluasemelaenu lepingute arv 157 169 (31.12.2011: 157 095), öppelaenu lepingute arv 89 163 (99 099), tarbimislaenude arv 140 085 (142 991), arvelduskrediidi lepingute arv 95 351 (113 516), krediitkaardi lepingute arv 217 883 (380 331) ning muude laenulepingute arv 22 311 (31 431).

b. Teenusepakkujad

Laenuturg on jaotatud peamiselt nelja suurema panga vahel, kellele kuulub kokkuvõttes 91% laenuturust. Suurimat turuosa omab Swedbank – 41% kogu koondlaenuportfelliist. Järgnevad SEB Pank 23%, Nordea Bank Finland Eesti filiaal 19% ning Danske Bank Eesti filiaal 8%-ga.

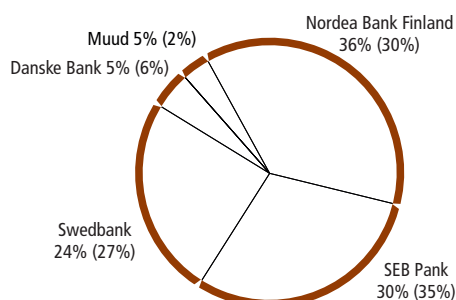
Ülejäänud 9% turust jagavad omavahel 12 turuosalist, kellest suurima turuosaga on DNB Pank 3%-lise turuosaga.

Turujaotus: laenud seisuga 31.12.2012 (sulgudes 31.12.2011)

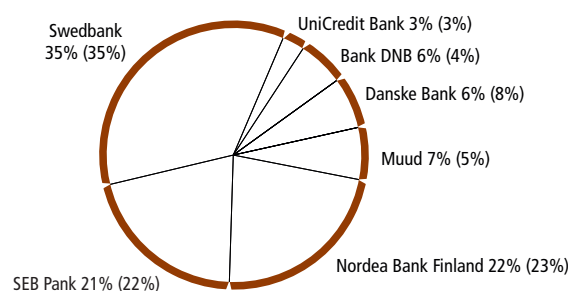
25 Muud eraisikutele ja mittetulundusühingutele väljastatud laenud on muuhulgas väärtpaberite soetamiseks, äriühingu tegevuse alustamiseks ja laiendamiseks võetud laenud.

Alljärgnevatel joonistel on ära toodud eriliigiliste laenude jaotus Eestis tegutsevate pankade vahel:

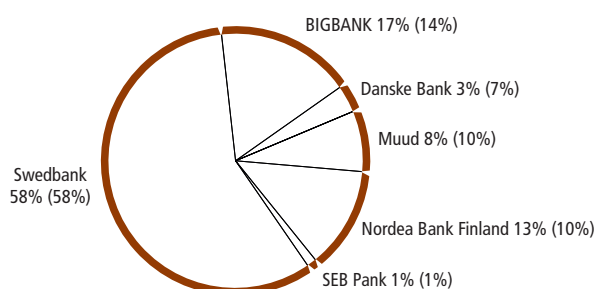
Turujaotus: valitsuse laenud seisuga 31.12.2012 (sulgudes 31.12.2011)

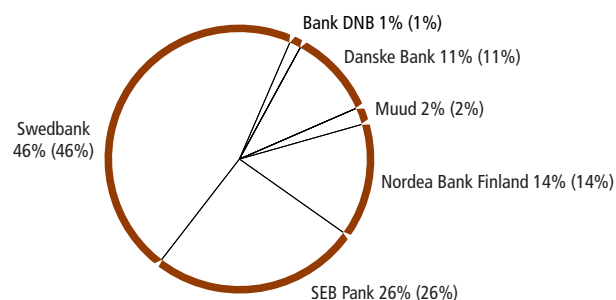
Turujaotus: äriühingute laenud

Turujaotus: finantseerimisastutuste laenud

Turujaotus: eraisikute laenud

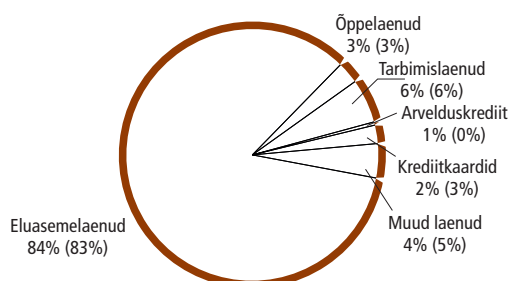
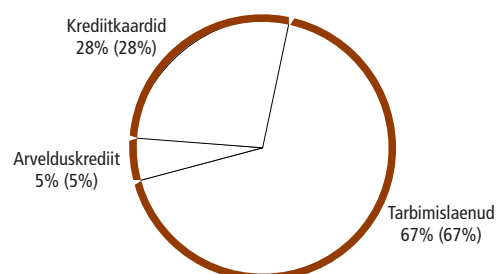

Valitsuse laenude turul vähenesid SEB Panga ja Swedbanki turuosad ning kasvas Nordea Bank Finland Eesti filiaali turuosa. Suurim osa valitsuse laenude turust (36%) kuulus Nordea Bank Finland Eesti filiaalile. SEB Pangale kuulus 30% valitsuse laenudest. Neile järgnes Swedbank turuosaga 24%.

Suurim osa **finantseerimisastutuste laenude** turust (58%) kuulus Swedbank'ile. BIGBANK'i turuosa kasvas aastaga 14%-lt 17%-le, Nordea Bank Finland Eesti filiaali turuosa kasvas 10%-lt 13%-ni sellest turust. Samas Danske Bank'i turuosa langes 7%-lt 4%-le.

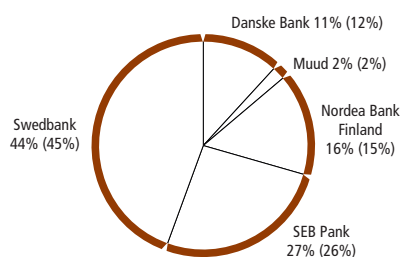
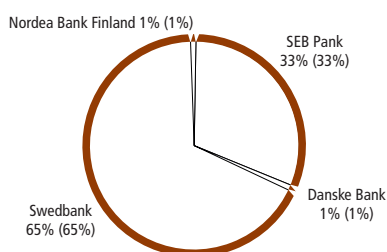
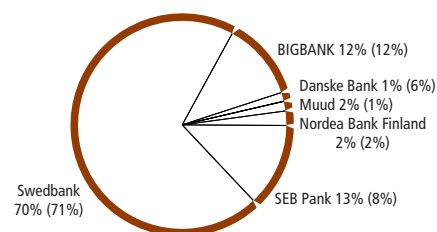
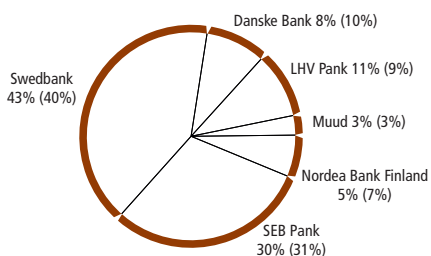
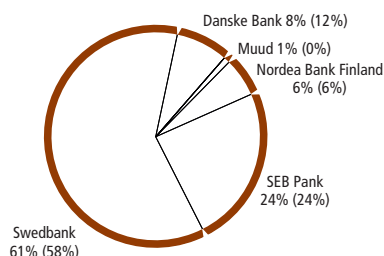
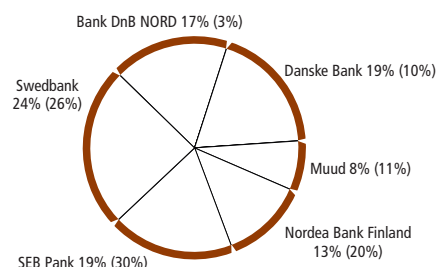
Suurim osa **äriühingute laenudest** on väljastatud Swedbank'i (35%), Nordea Bank Finland Eesti filiaali (22%) ja SEB Panga (21%) poolt.

Suurim osa **eraisikutele** kuuluvatest laenujääkidest on samuti koondunud Swedbank'i (46%) ning SEB Panga (26%). Eraisikute laenude turujaotus on läbi aegade olnud kõige stabiilsem.

Eraisikute laenude jaotus seisuga 31.12.2012 (sulgudes 31.12.2011)**Igapäevase tarbimisega seotud laenud**

Eraisikutele väljastatud erinevate laenu liikide jaotus 2012. aasta jooksul ei muutunud. Valdav osa eraisikutele väljastatud laenudest on eluasemelaenud, kokku 84% ehk 5,8 miljardit eurot. Igapäevaste kulutustega seotud laenud (tarbiselaenud, krediitkaartide kasutatud osa, arvelduskrediit) moodustavad kokku 0,6 miljardit eurot.

Eraisikute laenuturg on väga kontsentreeritud, ligikaudu pool turust kuulus Swedbank'ile, ülejäänud jaotasid omavahel peamiselt SEB Pank, Danske Bank Eesti filiaal ning Nordea Bank Finland Eesti filiaal.

Turujaotus: eraisikute eluasemelaenud**Turujaotus: eraisikute õppelaenud****Turujaotus: eraisikute tarbiselaenud****Turujaotus: eraisikute arvelduskrediit****Turujaotus: eraisikute krediitkaardid****Turujaotus: eraisikute muud laenud**

9. Hoiustamine²⁶

a. Teenus

Eesti pankades deponeeritud **hoiuste maht** kasvas 2012. aastal 9% ehk 1,04 miljardi euro võrra, ulatudes 2012. aasta lõpuks 12,6 miljardi euroni. Nõudmiseni ja üleööhoiused moodustasid sellest 8,0 miljardit eurot, tähtajalised ja säästuhoiused 4,4 miljardit eurot ning investeerimis- ja muud hoiused 0,1 miljardit eurot. 2012. aastal suurenes nõudmiseni ja üleööhoiuste osakaal 54%-lt 64%-ni ning tähtajaliste ja säästuhoiuste osakaal vähenes vastavalt 45%-lt 35%-ni kõikidest hoiustest.

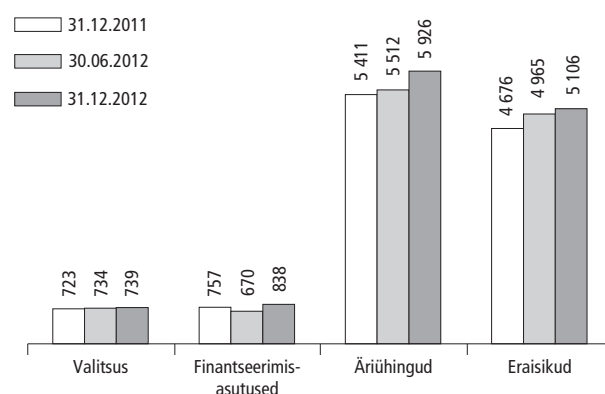
Suurima osa hoiustest moodustasid äriühingute²⁷ hoiused osakaaluga 47% koguhoiustest ning kogumahuga 5,9 miljardit eurot. 75% äriühingute hoiustest olid nõudmiseni- ja üleööhoiused mahuga 4,4 miljardit eurot, 24% tähtajalised ja säästuhoiused mahuga 1,4 miljardit eurot.

Eraisikutele²⁸ kuulus 40% hoiustest mahuga 5,1 miljardit eurot, millest nõudmiseni ja üleööhoiused moodustasid 2,7 miljardit eurot, tähtajalised ja säästuhoiused 2,3 miljardit eurot ning investeerimis- ja muud hoiused moodustasid 0,1 miljardit eurot.

Finantseerimisasutuste²⁹ hoiused moodustasid 7% koguhoiustest kogumahuga 0,8 miljardit eurot ning valitsuse hoiused moodustasid 6% kogumahuga 0,7 miljardit eurot.

Üldine turujaotus:	Swedbank	45%
	SEB Pank	21%
	Danske Bank Eesti filiaal	13%
Kliente:	3 201 864 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	hoiuste kogumaht 12,6 mld EUR	

Hoiuste mahud (mln EUR)

26 Andmed hoiuste kohta hõlmavad kõigis Eestis tegutsevates krediidi-asutustes ning välisriikide Eesti filiaalides deponeeritud summasid ehk nii Eesti residentide kui ka mitteresidentide hoiuseid. Andmed ei sisalda Eesti krediidi-asutuste välisriikide filiaalides avatud hoiuseid.

27 Riigi või kohaliku omavalitsuse äriühingud, muud äriühingud.

28 Eraisikud, mittetulundusühingud.

29 Kindlustusseltsid ja pensionifondid, muud finantseerimisasutused.

a. Teenusepakkujad

2012. aastal toimusid seni pikemat aega muutusteta püsinud Eesti hoiuseturul mõningad muutused.

Võrreldes aastataguse perioodiga kaotas Danske Bank Eesti filiaal oma turuosa Nordea Bank Finland Eesti filiaalile ning väiksematele turuosalistele.

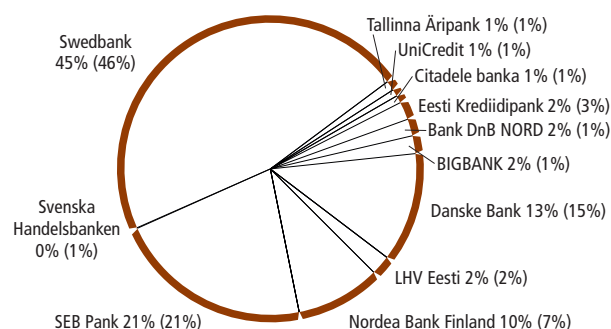
Danske Bank Eesti filiaali turuosa vähenes 15%-lt 13%-ni. Nordea Bank Finland Eesti filiaali turuosa kasvas 7%-lt 10%-ni.

Eesti hoiuseturg oli endiselt põhiosas jaotunud nelja suurima panga vahel. Suurim turuosa kuulus 2012. aasta lõpu seisuga Swedbank'ile (45% hoiuste kogu turust), kusjuures mahu poolest hoiab Swedbank liidripositsiooni enamike kliendikategooriate lõikes. SEB Pangale kuulus 21% hoiuste turust.

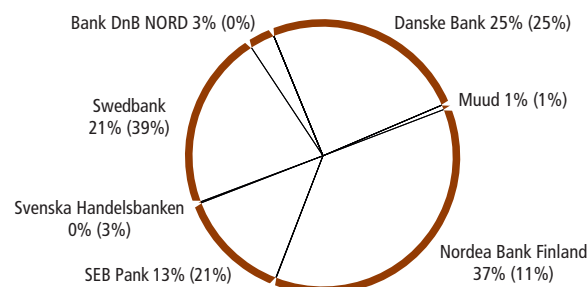
Erinevalt varasemast toimus **valitsuse hoiuste puhul** märgatav liikumine: **Nordea Bank Finland Eesti filiaali** turuosa suurenes 11%-lt 37%-ni, Swedbank'i turuosa aga vähenes 39%-lt 21%-ni ning SEB Panga turuosa 21%-lt 13%-ni.

Finantseerimisastutuste hoiuste osas kuulus suurim turuosa **Swedbank'ile** (45%). Danske Bank Eesti filiaali turuosa vähenes 30%-lt 20%-ni, Nordea Bank Finland Eesti filiaali turuosa kasvas 2%-lt 8%-le.

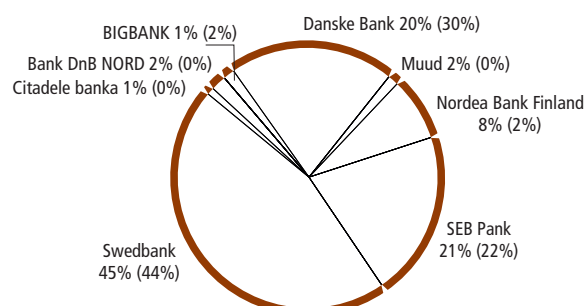
Turujaotus: hoiused seisuga 31.12.2012 (sulgudes 31.12.2011)

Turujaotus: valitsuse hoiused

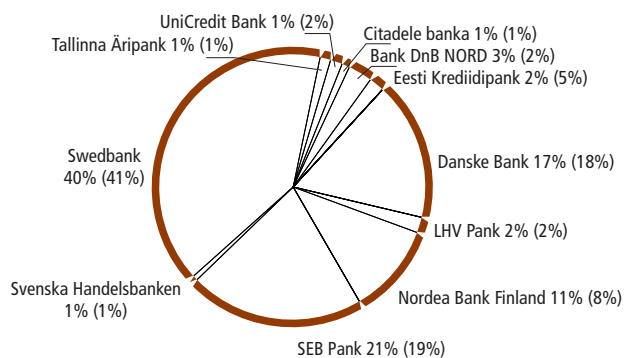

Turujaotus: finantseerimisastutuste hoiused

Äriühingute hoiused kasvasid enim Nordea Bank Finland Eesti filiaalis ning SEB Pangas, mis kajastus siin ka nende turuosade suurenemises. SEB Panga turuosa kasvas 19%-lt 21%-ni ning Nordea Bank Finland Eesti filiaali turuosa kasvas 8%-lt 11%-ni. Suurim turuosa kuulub siiski endiselt Swedbank'ile (40%). Danske Bank Eesti filiaalile kuulus 17%.

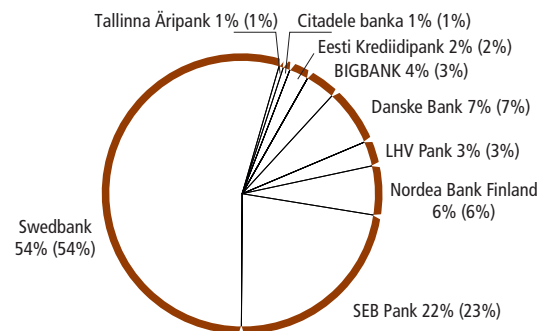
Turujaotus: äriühingute hoiused seisuga 31.12.2012 (sulgudes 31.12.2011)

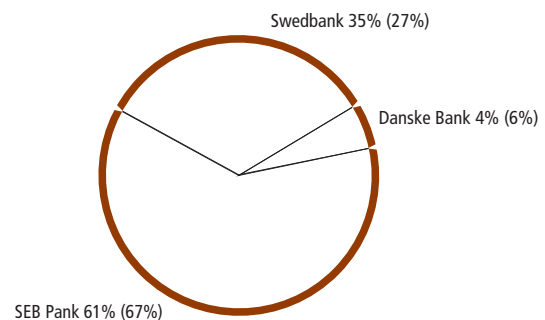
Investeeringishoiuseid pakkusid 2012. aasta lõpu seisuga 3 panka, eraisikute poolt avatud investeeringishoiuste maht ulatus 2012. aasta lõpu seisuga 83 miljoni euroni. Suurim turuosa eraisikute lõikes kuulus siin SEB Pangale (61%). Swedbank'ile kuulus 35% eraisikute investeeringishoiuste mahust.

Nagu ka eelmistel aastatel oli eraisikute hoiuste turg endiselt stabiilne – turuosad kõiguvad siin valdavalt ühe protsendipunkti piirides. Üle poole eraisikute hoiuste turust kuulub Swedbank'ile (54%). SEB Panga turuosa on 22%, Danske Bank Eesti filiaali turuosa 7% ja Nordea Bank Finland Eesti filiaali turuosa 6%.

Turujaotus: eraisikute hoiused

Turujaotus: eraisikute investeeringishoiused

b. Teenuse tarbijad

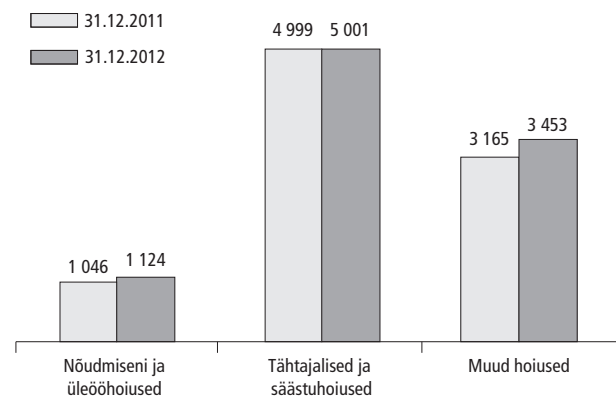
2012. aastal suurenes nõudmisteni ja üleööhoiuste arv 284 000 hoiuse võrra ning vähenes tähtajaliste ja säästuhoiuste arv 6 000 võrra.

Kehtivate hoiuselepingute arv³⁰ seisuga 31. detsember 2012:

- nõudmisteni ja üleööhoiused kokku 2 708 000 lepingut
sh eraisikud 2 440 000 lepingut
- tähtajalised ja säästuhoiused kokku 465 000 lepingut
sh eraisikud 453 000 lepingut
- investeerimis- ja muud hoiused kokku 29 000 lepingut
sh eraisikud 28 000 lepingut

Samas on eraisikute keskmine hoiuse suurus kasvanud 3 165 eurolt **3 453 euron**i. Nõudmisteni hoiuste keskmine maht kasvas 1 046 eurolt **1 124 euron**i. Tähtajaliste ja säästuhoiuste maht jäi aasta jooksul praktiliselt samale tasemele.

Eraisikute hoiuse keskmine maht (EUR)

30 Arvesse on võetud vaid hoiused rahaliste vahenditega.